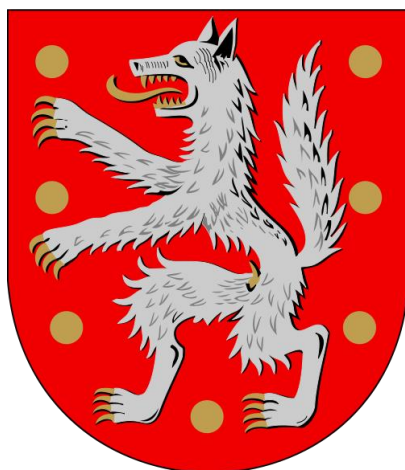

VALTIMON KUNTA

TALOUSARVIO 2019

TALOUSSUUNNITELMA 2020 – 2021

**TALOUSARVIO 2019
TALOUSSUUNNITELMA 2020 – 2021**

Sisällysluettelo

1. TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT	3
1.1 Taloudellinen kehitys.....	3
1.2. Kunnan kehityslukuja	5
1.3 Tunnuslukuja.....	6
1.4 Työllisyys.....	9
1.5 Siun soten maksuosuuksien perusteet (50% toimintakuluista).....	10
1.6 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	11
1.7 Riskit	11
2. TALOUSARVIO 2019	12
2.1 Talousarvion sitovuus ja toimintaohjeet.....	12
2.2 Tuloslaskelma	12
2.3 Toimintatuotot- ja kulut (käyttötalous), € (ulkoiset ja sisäiset erät)	14
2.4 Verotulot.....	16
2.5 Valtionosuudet.....	19
2.6 Muut rahoitustuotot ja -kulut	21
2.7 Vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä	21
2.8 Tuloslaskelmat toimialoittain	21
Hallinnon toimiala	21
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	22
Vapaa-ajan toimiala	23
Tekniikan toimiala	24
3. Taloussuunnitelmavuodet 2020 ja 2021	26
4. Valtimon kunnan strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2019.....	26
5. Investoinnit.....	32
6. RAHOITUSOSA 2019 – 2021	34
7. SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMAT 2019-2021	35
8. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA 2019 -2021	36
9. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	37

1. TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

1.1 Taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (14.9.2018) mukaan vuodesta 2018 on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi ja bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 3,0 %. Suomen talouden kasvu on kuitenkin hidastumassa noin 1,5 prosentin vuosikasvuihin tulevana vuosina. Investoinnit ovat tukeneet talouskasvua, mutta rakennusinvestoinnit ovat alenemassa. Kulutuksen kasvua rajoittaa reaalisten käytettävissä olevien tulojen kasvun hidastuminen. Talouskasvun hidastumisesta huolimatta työllisyyden kasvun odotetaan jatkuvan. Maailmantaloudessa korkeasuhdanne jatkuu, mutta nopein kasvuvaihe on jo takana. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouskasvun hidastumisesta. Työttömyys on vähenemässä ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Inflaatio jo hieman kiihtynyt kuluvan vuoden aikana, mutta pohjainflaatio on hidasta. Lyhyet markkinakorot ovat edelleen negatiivisia, mutta niiden odotetaan nousevan. Suomessa työllisten määrä on noussut ja on nyt 71,8 %. Edellisen kerran työllisyysasteessa on ollut vastaava taso vuonna 2008. Työllisyysasteen odotetaan edelleen kasvavan.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Talouskasvua hidastava tekijä on erityisesti rakennusinvestointien supistuminen. Asuntotuotanto on ollut korkealla tasolla ja nyt myönnettyjen rakennuslupien määrä on alkuvuoden aikana laskenut yli 10 % edelliseen vuoteen verrattuna. Yksityisen kulutuksen kasvua hidastaa inflaation kiihtyminen. Julkisen talouden rahoitusasema on kääntymässä ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa. Julkista taloutta on tasapainottanut hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä erilaiset sopeutustoimet. Väestön ikääntyminen asettaa haastetta julkisille menoille. Työkäisen väestön määrä vähenee ja talouden kasvumahdollisuudet laskevat. (Taloudellinen katsaus, Valtiovarainministeriö 14.9.2018)

Kuntatalouden kehitys

Kuntatalousohjelman (valtiovarainministeriö 14.9.2018) mukaan vuonna 2017 kuntatalous vahvistui selvästi. Kuntatalouden toimintakate vahvistui 1,1 % ja koko kuntatalouden tilikauden tulos oli noin 1,3 mrd euroa positiivinen. Kuntatalouden vuosikate riitti kattamaan poistot ja arvonalentumiset sekä nettoinvestoinnit. Vaikka kuntatalous vahvistui, niin erot kuntien välillä vaihtelevat suuresti. Tiedot perustuvat kuntien vuoden 2017 tilinpäätöksiin.

Vuonna 2018 kuntatalous on heikompi, johtuen osaltaan kuntien verotulojen kehityksestä. Kuntien verokertymää pienentävät vuodelta 2017 verovelvollisille kuluvan vuoden joulukuussa maksettavat poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset sekä vuonna 2017 sovellettujen veronsaajaryhmien jako-osuuksien oikaisu. Vuodelle 2019 on odotettavissa verotulojen kasvua koko maan tasolla.

Valtionosuudet tulevat vuonna 2019 myös vähentymään vuoteen 2018 verrattuna. Valtion toimenpiteiden vaikutus nettomääräisesti on noin 254 milj € kuntataloutta heikentävä vuonna 2019. Erityisesti valtionosuusindeksin jäädytys ja kustannustenjaon tarkistus on merkittävimmät kuntataloutta heikentävät valtion toimenpiteet.

Kuntatalouden tulos vuonna 2018 tulee pienenevän selvästi kevään 2018 ennusteeseen verrattuna ja vuonna 2019 tulos paranee vain hieman vuodesta 2018. Toimintamenot tulevat kasvamaan muun muassa ansiotason nousun ja lomarahaleikkauksen päättymisen myötä sekä valtion sopeutustoimien vaikutusten pienentyessä. Nettoinvestoinnit pysyvät

korkealla tasolla lähivuosina, johtuen muun muassa korkeasta korjausinvestointitasosta. Suomen talouden myönteinen kasvu ei näy vastaavalla tavalla kuntatalouden vahvistumisena. Rakenteellinen työttömyys sekä väestön ikärakenne tuo edelleen menopaineita kuntataloudelle. Kuntatalouden tilikauden tuloksen arvioidaan hieman paranevan vuonna 2019 kuluvasta vuodesta. (Kuntatalousohjelma, Valtiovarainministeriö 14.9.2018)

Valtimon kunnan talouskehitys ja suunnittelukauden perusteita

Valtimon kunnan toimintakate on kehittynyt viime vuosina hyvään suuntaan. Parannus on ollut vuodesta 2015 vuoteen 2017 noin 1250.000 euroa. Toimintatuotot ovat laskeneet, mutta toimintamenot ovat laskeneet vieläkin enemmän. Taloussuunnitelmakaudella toimintakulut ovat kuitenkin kasvamassa huomattavasti Siun soten jäsenkuntaosuuksien nousun myötä. Omistajaohjausneuvotteluissa sovitulla 2,8 prosentin suuruisella raamilla laskettuna nousu olisi ollut hieman alle 300.000. Valtimon kunnan nousuprosentti on kuitenkin käyttöön perustuen 5,5 prosenttia ja lisäkustannus vuodelle 2019 on 592.000 euroa enemmän kuin vuonna 2018. Tuloveroprosenteissa laskettuna nousu tarkoittaa lähes 2,5 prosenttiyksikköä.

Vuonna 2019 toteutuvien virka- ja työehtosopimusten mukaisten palkankorotuksien vaikutus on pyritty minimoimaan muita toimialojen menoja karsimalla.

Vuoden 2019 veroprosentteihin ei tehdä muutoksia. Suunnitelmavuodelle 2020 on huomioitu veroprosentin nosto 22 prosenttiin ja kiinteistöverojen nosto maakunnan tämän hetkiseen keskiarvoon. Kiinteistöverot ovat 2020 vuoden tasolla myös vuonna 2021. Nosto maakunnan keskitasoon tuo noin 30.000 euroa lisätuloa vuodessa.

Vuonna 2019 valtionosuus alenee, mutta vuosille 2020 ja 2021 ennusteet osoittavat kasvua. Valtionosuudet ovat pienentyneet no 800 000 eurolla vuoden 2017 tilinpäätöksestä vuoden 2019 talousarvioon.

Kassassa on rahaa keskimäärin 2,5 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitteluvuosien osalta tavoitellaan muiden kuin sote-menojen osalta osalta nollakasvua verrattuna vuoteen 2019. Siun soten maksuosuuksien (50% kunnan kuluista) on kuitenkin tästä poiketen arvioitu nousevan vuosina 2020 ja 2021 kahden prosentin vuosivauhdilla.

Investointitaso laskee selvästi aiemmista vuosista ja investoinneissa tullaan panostamaan lähinnä kuntatekniikkaan ja korjausinvestointeihin, joiden tavoitteena on turvata nykyisten tilojen toimivuus. Kaukolämmön tuottamisen osalta järjestely ratkaistaan sen jälkeen, kun kuntaliitosselvityksen tulos on tiedossa.

Pitkäaikaisten lainojen määrä on vuoden 2018 lopussa noin 4,7 miljoonaa euroa (noin 2150 €/asukas). Lainakanta pienenee vuonna 2019 noin 300.000 eurolla, mutta on todennäköistä, että lainaa tarvitaan jonkin verran maksuvalmiuden turvaamiseksi vuoden 2020 investointeihin.

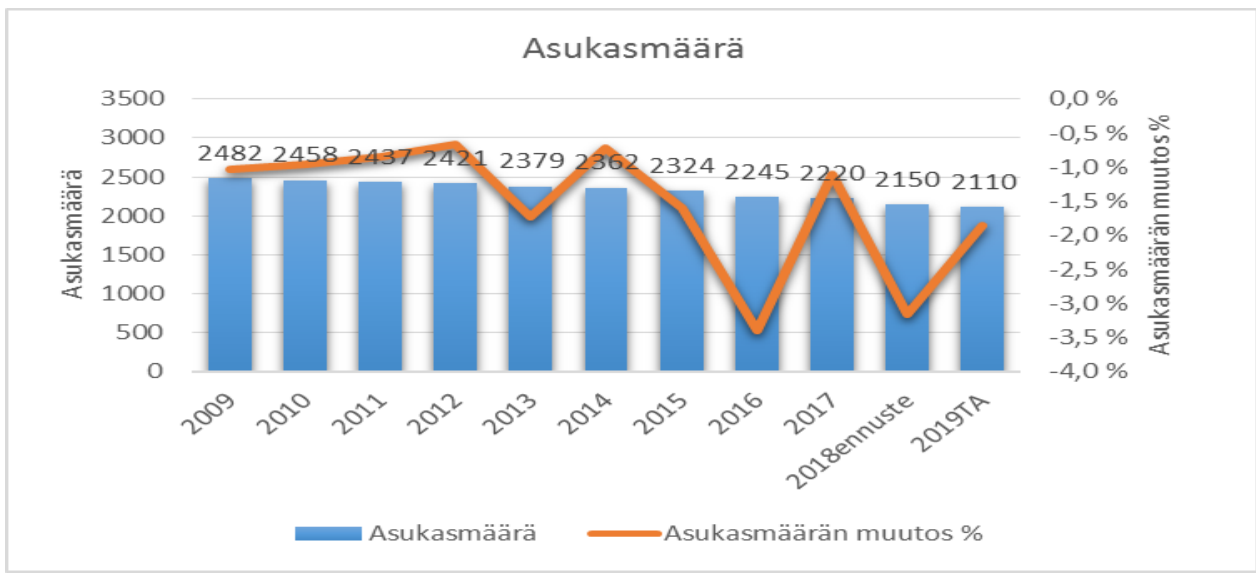
Kaikki suunnitelmavuodet jäävät vuoden 2020 veroprosentin ja kiinteistöverojen nostosta sekä valtionosuuksien arvioidusta noususta huolimatta alijäämäisiksi, mutta vuosikate nousee ylijäämäiseksi vuonna 2020. Kumulatiivista kirjanpidollista ylijäämää on vuonna 2018 noin 4 miljoonaa euroa ja sitä arvioidaan olevan vuoden 2021 jäljellä noin 1.700.000 euroa. Tuleviin vuosiin sisältyy monia epävarmuustekijöitä, joten tässä esitettyjä arvioita on pidettävä vain suuntaa antavina.

Mikäli maakuntauudistus tulee voimaan vuonna 2021, sosiaali- ja terveystoimen menot ja maatalouslomituksen menot siirtyvät maakunnan vastattavaksi, mutta myös verorahoitusta leikataan vastaavalla määrällä. Kunnallisveron vähennys on uusimpien arvioiden mukaan hieman alle 12 prosenttia. Mahdollista maakuntauudistusta ei ole suosituksiin perustuen suunnitelmassa huomioitu. Päätöstä uudistuksen voimaantulosta ei ole ja epävarmuus jatkuu toistaiseksi.

Valtimon kunnan ja Nurmeksen kaupungin kuntaliitosselvitys on meneillään ja sen on määrä valmistua kevättalvella 2019. Aikataulutavoite on asetettu vuoden 2020 alkuun. Kuntaliitosselvityksen yhteydessä valmistellaan vuosia 2020-2015 koskevat rinnakkaiset talouslaskelmat sekä mahdollisesti muodostuvalle uudelle kunnalle että nykyisille kunnille erikseen.

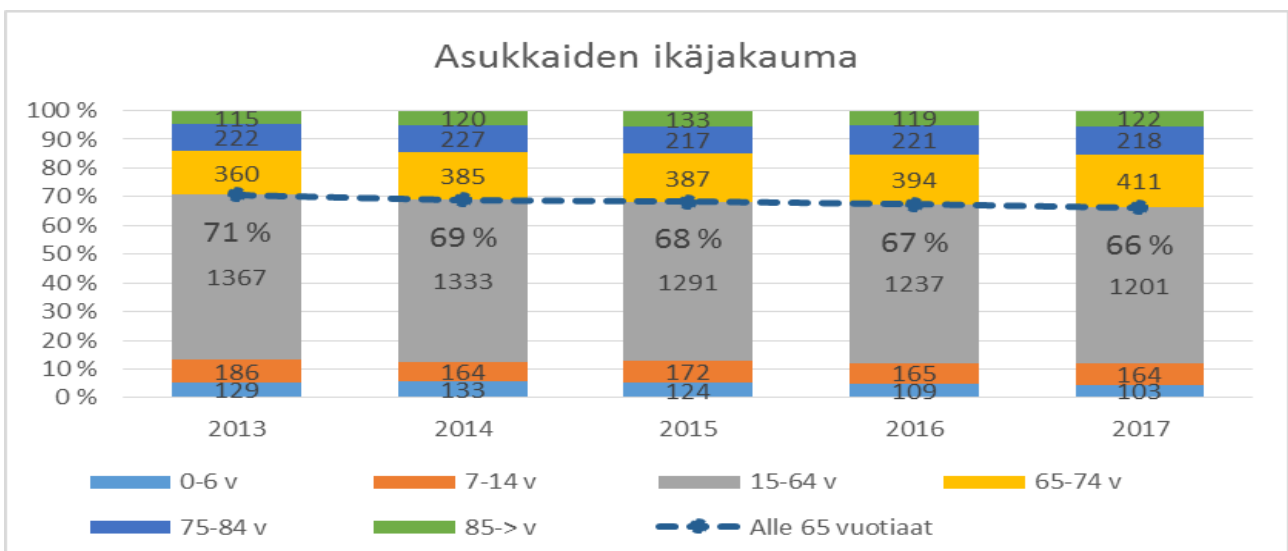
1.2. Kunnan kehityslukuja

Asukasmäärä 2009 – 2019

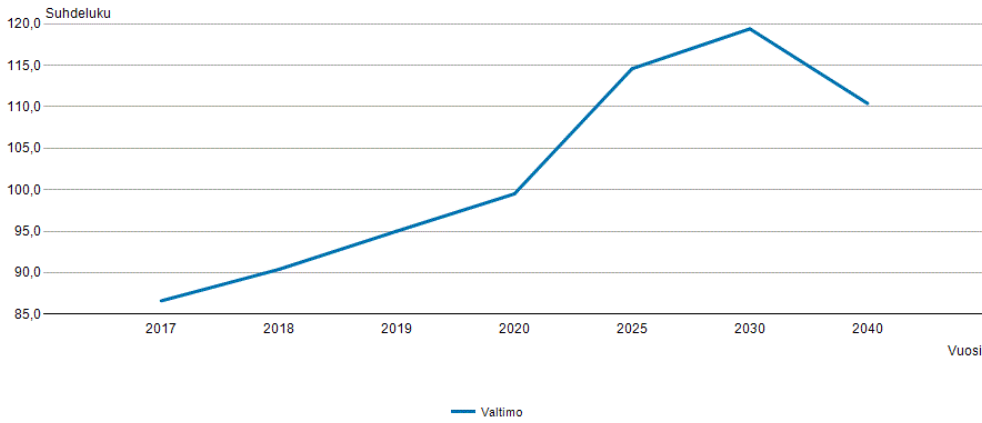

Väestönkehityksen arvioidaan jatkuvan lähivuosina negatiivisena, ja asukasmäärän laskevan vuonna 2018 noin 3 prosenttia ja vuonna 2019 noin 2 prosenttia. Asukasmäärän kehitysennusteisiin liittyy runsaasti epävarmuutta.

Väestön ikärakenne (2013-2017)

Väestöennuste 2015 Väestöllinen huoltosuhde muuttujina Alue, Lapsia ja 65 vuotta täyttäneitä 100 työikäistä kohti ja Vuosi

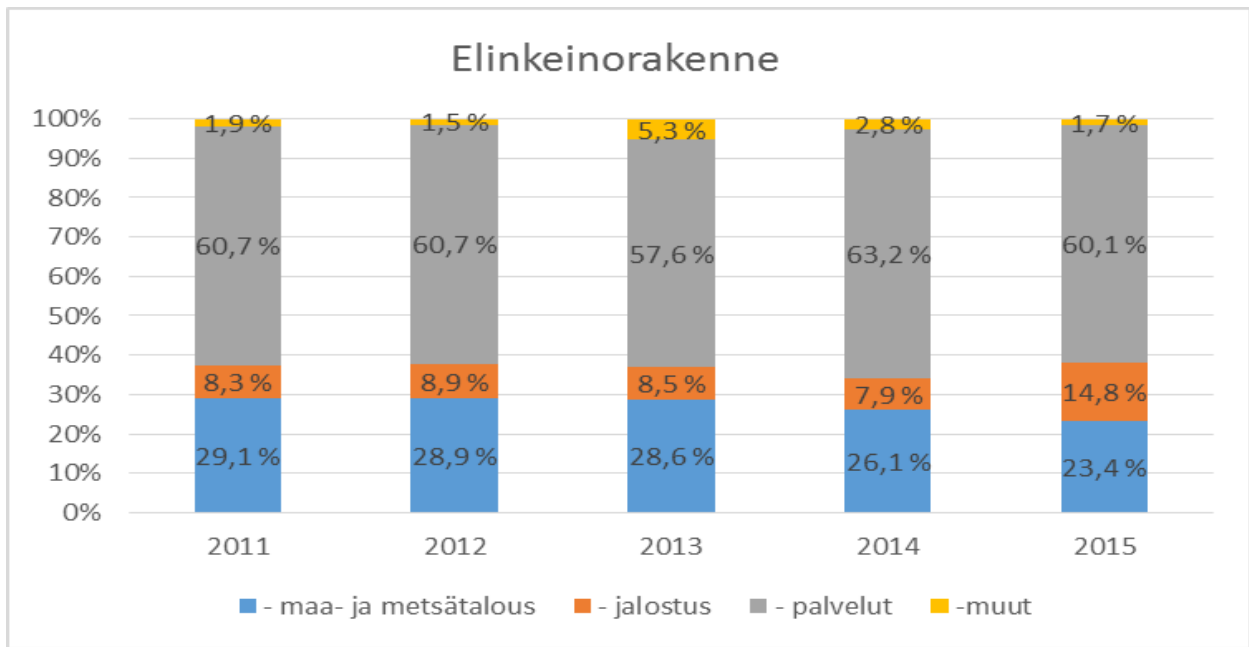

Lähde: Tilastokeskus

	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2040
Huoltosuhde	86,6	90,4	95	99,5	114,6	119,4	110,4

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Valtimon huoltosuhde heikkenee 2030-luvulle saakka.

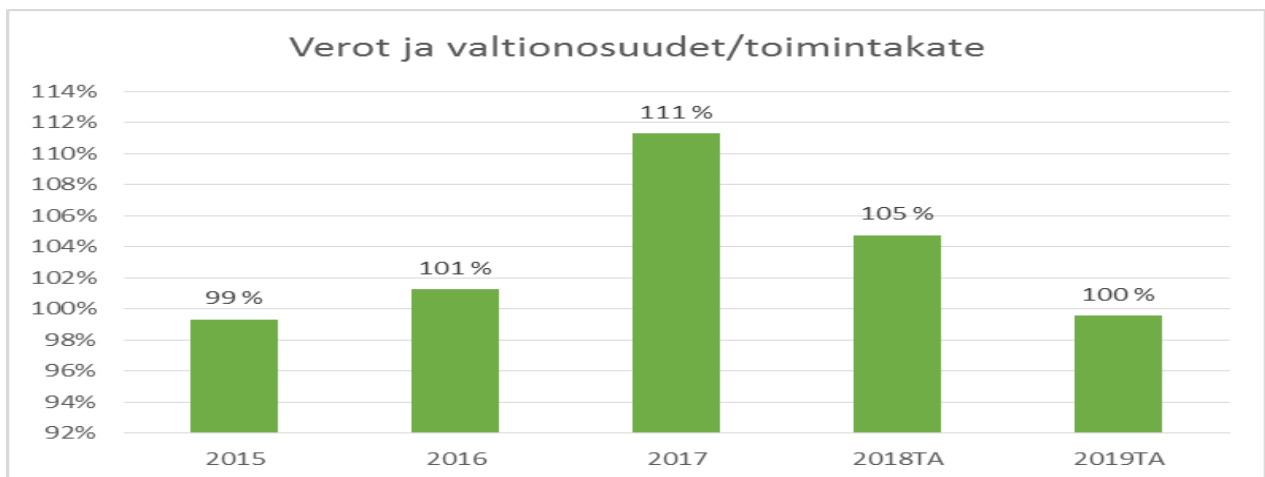
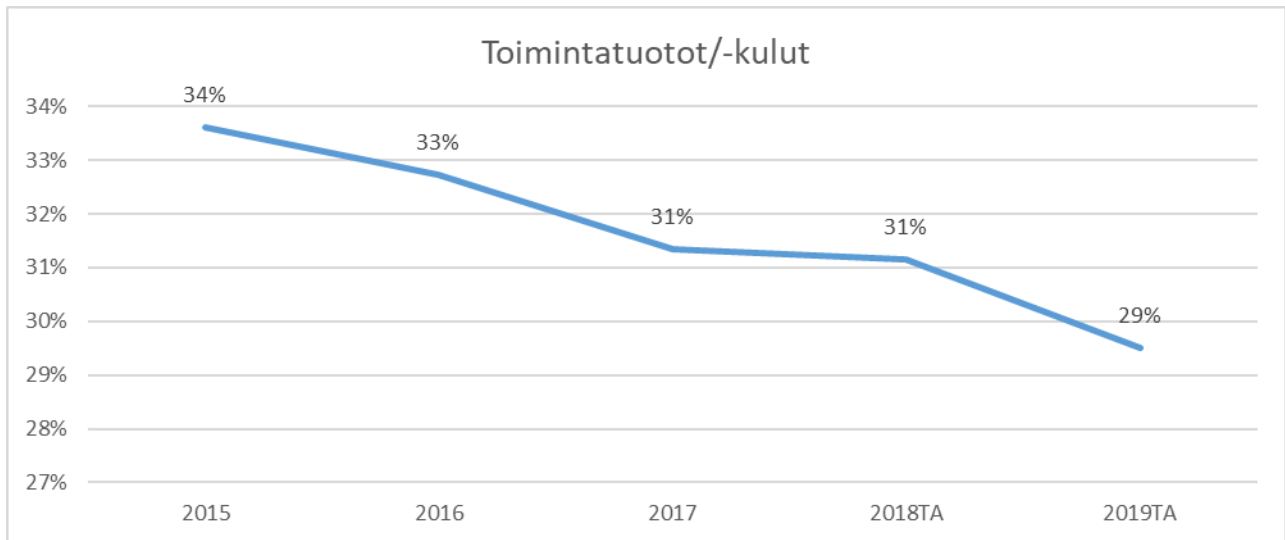
Elinkeinorakenne (2011-2015)

1.3 Tunnuslukuja

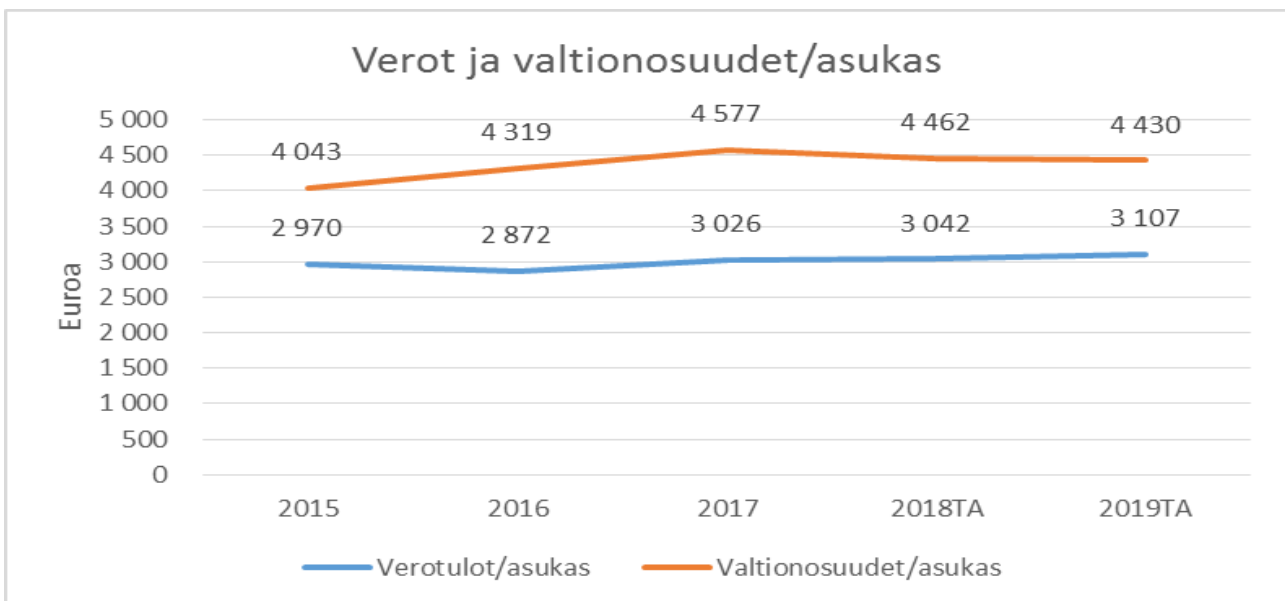
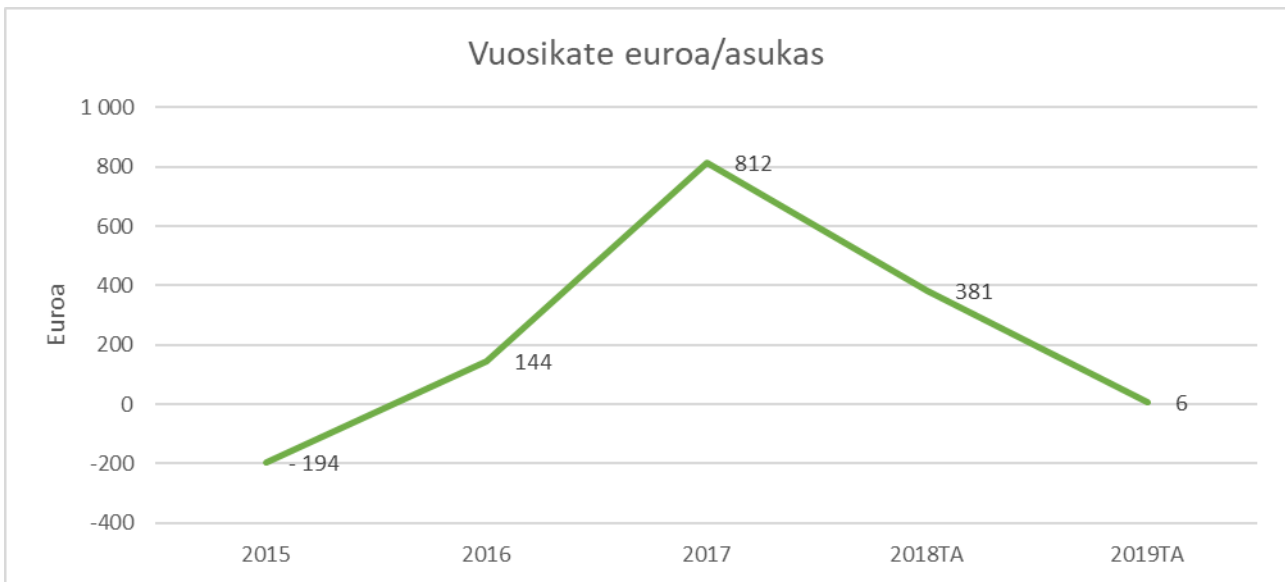
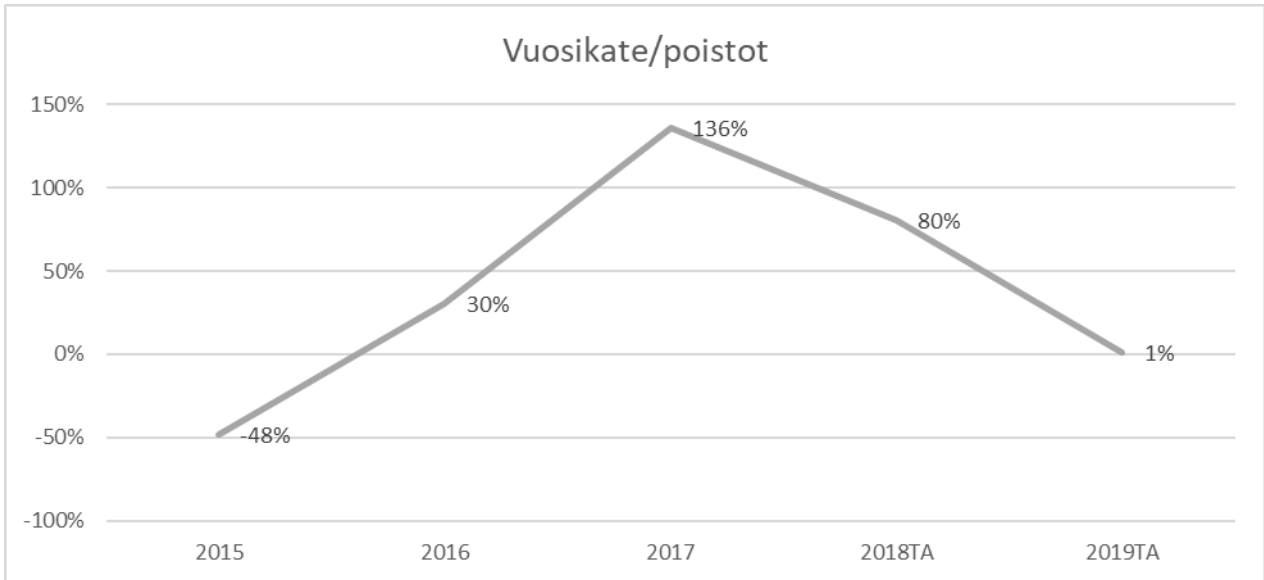
Jatkossa on esitetty tunnuslukuja, jotka kuvaavat kunnan talouden kehitystä viiden vuoden sarjana.

Toimintatuottojen suhde toimintakuluihin on laskenut tasaisesti viime vuosina ja arvioidaan laskevan hieman myös vuoden 2019 aikana. Tunnusluku kuvaa maksurahoitusta ja maksurahoitusosuuden kasvu vahvistaa kunnan taloutta.

Verojen ja valtionosuuksien suhde toimintakatteeseen on 100 %. Tämä tarkoittaa, että veroilla, valtionosuuksilla ja toimintatuotoilla saadaan katettua toiminnasta aiheutuvat vuotuiset käyttömenot, mutta "säästää" tulevien investointien rahoittamiseen ei kerry. Vuoden 2017 tunnusluku (111 %) tasoittuu jonkin verran, jos vuodelle 2017 kohdentuvat verojen ja valtionosuuksien takaisinperinnät otetaan huomioon.

Vuosikate/poistot tunnusluku kertoo kuinka paljon toimintatuotoista, verotuloista, valtionosuuksista ja muista tuotoista jää jäljelle poistojen kattamiseen, kun toiminnan kulut on vähennetty. Vuosikatteen pienentyminen vuonna 2019, arviolta -800.000 euroa, heikentää tunnuslukua merkittävästi vuoden 2018 talousarvioon verrattuna. Vuosikatteen heikentyminen selittyy suurelta osin Siun soten kuntaosuuden 592.000 euron nousulla vuoteen 2018 verrattuna ja valtionosuuksien noin 250.000 euron pienentymisellä vuoteen 2018 verrattuna. Vuoden 2017 tunnusluvussa (136 %) ei ole otettu huomioon vuoden 2017 verojen ja valtionosuuksien takaisinperinnän vaikutusta.

Verotulot sunteutettuna asukasmaaraan konoavat nieman ja valtionosuuksien sunde asukasmäärään laskee jonkin verran.

1.4 Työllisyys

Suomella on edessä kaksoishaaste: toisaalta suuri rakenteellinen työttömyys ja toisaalta tulevaisuudessa kiristynvä kilpailu osaavasta työvoimasta. Näihin vastaamiseksi työmarkkinoiden tulee toimia joustavasti. Nykyisiä toimintamalleja on tarkasteltava uudelleen ja toimijoiden välistä yhteistyötä on lisättävä.

Valtimon kunta tekee yhteistyötä Kelan, terveydenhuollon, te-hallinnon ja Siun Soten kanssa. Yhteistyöllä on saatu aikaan tuloksia työllisyyden parantamiseksi.

Vajaatyökykyisten työllisyyden edistäminen toimii Valtimolla hyvin ja ihmiset saadaan ohjattua oikeisiin palveluihin. Työllistymisen monialainen palvelukeskus (TYP) toimii niin, että ohjataan vajaakuntoisia ja terveydellisesti rajoitteisia Kelan ammatillisiin kuntoutusselvityksiin.

Vuodesta 2015 lähtien Valtimon työttömyysprosentti on laskenut, mutta pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut. Valtimon kunnan työllisyysohjelmalla pystytään vaikuttamaan pitkäaikaistyöttömyyden uhkaan ja hoitamaan joltain osin rakennetyöttömyyttä.

Kunnan oman työllistämishojelman netto-osuutta on pienennetty 56 000 eurolla, mikä tarkoittaa noin 2 henkilötyövuotta. Kunta työllistää 9 + 1 henkilötyövuotta aiemman 11 + 1 sijasta. Eri henkilöinä tämä tarkoittaa työsopimusten pituudesta riippuen 15 – 18 henkilöä vuoden aikana.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain

Kunta	Työttömät työnhakijat			Muutos		Työttömistä työnhakijoista lomautetut		Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta		Muutos		
	Loka 2018	Syys 2018	Loka 2017	Loka 2018	Loka 2017	%	%	Loka 2018	Syys 2018	Loka 2017	Loka 2018	Loka 2017
	Työttömät työnhakijat					%		Avoimet työpaikat			%	
Ilomantsi	304	293	346	-42	-12	22	14,7	6	5	9	-3	-33
Joensuu	4 541	4 621	5 295	-754	-14	146	12,8	638	570	545	93	17
Juuka	264	266	318	-54	-17	20	13,8	19	11	7	12	171
Kitee	554	544	662	-108	-16	30	12,7	26	25	24	2	8
Kontiolahti	624	607	723	-99	-14	29	8,6	29	40	8	21	263
Lieksa	640	635	827	-187	-23	13	14,2	56	57	42	14	33
Liperi	544	517	598	-54	-9	51	9,6	60	31	29	31	107
Numes	409	386	456	-47	-10	14	12,7	65	33	25	40	160
Outokumpu	406	392	430	-24	-6	43	14,9	35	25	22	13	59
Polvijärvi	235	232	255	-20	-8	17	12,8	9	13
Rääkkylä	139	121	135	4	3	5	16,4
Tohmajärvi	272	267	333	-61	-18	12	14,2	12	7	7	5	71
Valtimo	98	106	124	-26	-21	..	11,0	8	7	6	2	33
Pohjois-Karjala	9 030	8 987	10 502	-1 472	-14	406	12,4	967	828	726	241	33

lähde: www.ely-keskus.fi, Pohjois-Karjala, työllisyyskatsaus, lokakuu 2018

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KUNNITTAIN 2018 LOKAKUUN LOPUSSA
ELY-KESKUS: POHJOIS-KARJALA

Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat				Vamm. ja Avoimet					
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20- vuotiaat	Alle 25- vuotiaat	Yli 50- vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	pitkäaik. sairaajat	työ- paikat
Iloantsi	2 067	14,7	304	183	121	9	19	183	105	45	6
Joensuu	35 419	12,8	4 541	2 697	1 844	141	694	1 691	1 524	572	638
Juuka	1 919	13,8	264	157	107	..	17	167	83	38	19
Kitee	4 358	12,7	554	282	272	17	47	331	175	61	26
Kontiolahti	7 254	8,6	624	365	259	29	89	260	205	77	29
Lieksa	4 500	14,2	640	408	232	12	60	342	210	72	56
Liperi	5 685	9,6	544	308	236	15	55	256	175	76	60
Nurmes	3 209	12,7	409	252	157	9	39	226	139	64	65
Outokumpu	2 721	14,9	406	213	193	8	36	189	125	83	35
Polvijärvi	1 836	12,8	235	136	99	6	22	136	90	34	9
Rääkkylä	847	16,4	139	75	64	5	12	78	40	12	..
Tohmajärvi	1 918	14,2	272	135	137	10	32	137	73	26	12
Valtimo	887	11,0	98	56	42	62	33	12	8
Yhteensä	72 620	12,4	9 030	5 267	3 763	265	1 126	4 058	2 977	1 172	967

lähde: www.ely-keskus.fi, Pohjois-Karjala, työllisyyskatsaus, lokakuu 2018

1.5 Siun soten maksuosuuksien perusteet (50% toimintakuluista)

Sosiaali- ja terveystalouden järjestämis- ja tuottamisvastuu on siirretty Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle, Siun sotelle 1.1.2017 alkaen. Siun soten tehtävänä on huolehtia sosiaali- ja terveystalouden lisäksi ympäristöterveydenhuollosta sekä palo- ja pelastustoimesta. Ennaltaehkäisy ja väestön hyvinvoinnista huolehtiminen edellyttää Siun Soten ja kunnan välistä yhteistyötä.

Siun soten järjestämis- ja tuottamisvastuulla on sosiaali- ja terveystalouden lisäksi ympäristöterveydenhuolto sekä pelastuslaitos. Siun soten toiminnan rahoitus perustui vuosina 2017-2018 95 prosenttisesti käyttöön ja 5 prosenttisesti asukaslukuun. Vuonna 2019 maksuosuudet määräytyvät kokonaan palvelujen käytön perusteella.

Kunnan talousarviovuoden käytön mukainen osa perustuu kuluvan vuoden ennusteen (Siun Sote) ja kahden edellisen vuoden tilinpäätöksiin, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti; kuluva vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %. Kunnan talousarviovuoden maksuosuus on lopullinen.

Valtimon kunnan maksuosuus Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle eli Siun sotelle on vuonna 2019 yhteensä 11.432.500 euroa. Tästä sosiaali- ja terveystalouden osuus on noin 11.136.000 euroa, ympäristöterveydenhuollon osuus noin 129.500 euroa ja pelastustoimen osuus noin 167.900 euroa. Siun soten kulut ovat noin 50 prosenttia kaikista kunnan toimintakuluista.

Mikäli maakuntauudistus toteutuu vuonna 2021, maakunnille siirtyy kuntien tehtäviä ja samalla kunnan rahoituspohja tulee muuttumaan merkittävästi. Sosiaali- ja terveystalouden menot poistuvat kunnan menoista, mutta vastaavasti myös verotulot ja valtionosuudet vähenevät. Maakuntauudistus vaikuttaa toiminnallisesti erityisesti työllisyyspalveluihin sekä kunnan tuottamiin kiinteistö- yms. tukipalveluihin. Uudistuksessa korostuu yhteistyö uuden maakunnan ja kunnan eri toimintojen välillä. Vuosina 2019- 2020 valmistaudutaan mahdollisesti tulevaan uudistukseen.

1.6 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntalain mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Terveydenhuoltolain mukaan kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kunnan on asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosoittimia. Kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Jos sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestetty useamman kunnan yhteistoimintana, yhteistoiminta-alueen on osallistuttava asiantuntijana eri toimialojen väliseen yhteistyöhön sekä sosiaalisten ja terveysvaikutusten arviointiin alueen kunnissa.

Valtimon kunnan hyvinvointisuunnitelman 2019 painopistealueina ovat

1. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin parantaminen ja tukeminen
2. Työllisyyden ja työikäisten hyvinvoinnin edistäminen
3. Ikäihmisten hyvinvoinnin lisääminen.

Hyvinvointikertomuksen painopistealueiden tavoitteet on kirjattu hyvinvointisuunnitelmaan ja ne löytyvät joiltain osin myös toimialojen toiminnallisten tavoitteiden sisältä.

Hyvinvoinnin painopisteitä vuodelle 2019 on käsitelty hyvinvoinnin ja osallisuuden neuvottelukunnassa. Lausunnot on pyydetty myös vanhus- ja vammaisneuvostolta ja nuorisovaltuustolta.

1.7 Riskit

Valtuusto ja kunnanhallitus ovat hyväksyneet kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohjeet. Merkittävimmät riskit on kartoitettu ja sitä jatketaan toimialoittain. Yksi tulevan vuoden prosesseista on ohjeistusten sisäistäminen ja muuttaminen koko organisaation arjen toiminnaksi.

2. TALOUSARVIO 2019

2.1 Talousarvion sitovuus ja toimintaohjeet

Talousarvion euro-osa sitoo kunnanhallitusta valtuustoon nähden toimialatasolla.

Määrärahat ovat bruttomääräisiä eikä ylimääräisten tulojen kertyminen oikeuta määrärahojen ylittymiseen vastaavalla summalla.

Toimialojen toimintatulot ovat myös sitovia ja niiden kertyminen on toimialan vastuulla.

Hankkeisiin varattuja määrärahoja ei saa käyttää muiden menojen katteeksi.

Palkkoihin varattuja määrärahoja ei saa käyttää muiden menojen katteeksi.

Tavoitteet sitovat toimialoja tavoiteosassa esitetyllä tasolla.

Erillisiä käyttötalousuunnitelmia ei toimialueiden tarvitse tehdä, ellei kunnanhallitus niin erikseen määrää.

Kunnanhallitus raportoi valtuustolle talousarvion toteutumisesta neljän kuukauden välein. Kunnanhallitus käsittelee talousarvion toteutumisvertailun kuukausittain.

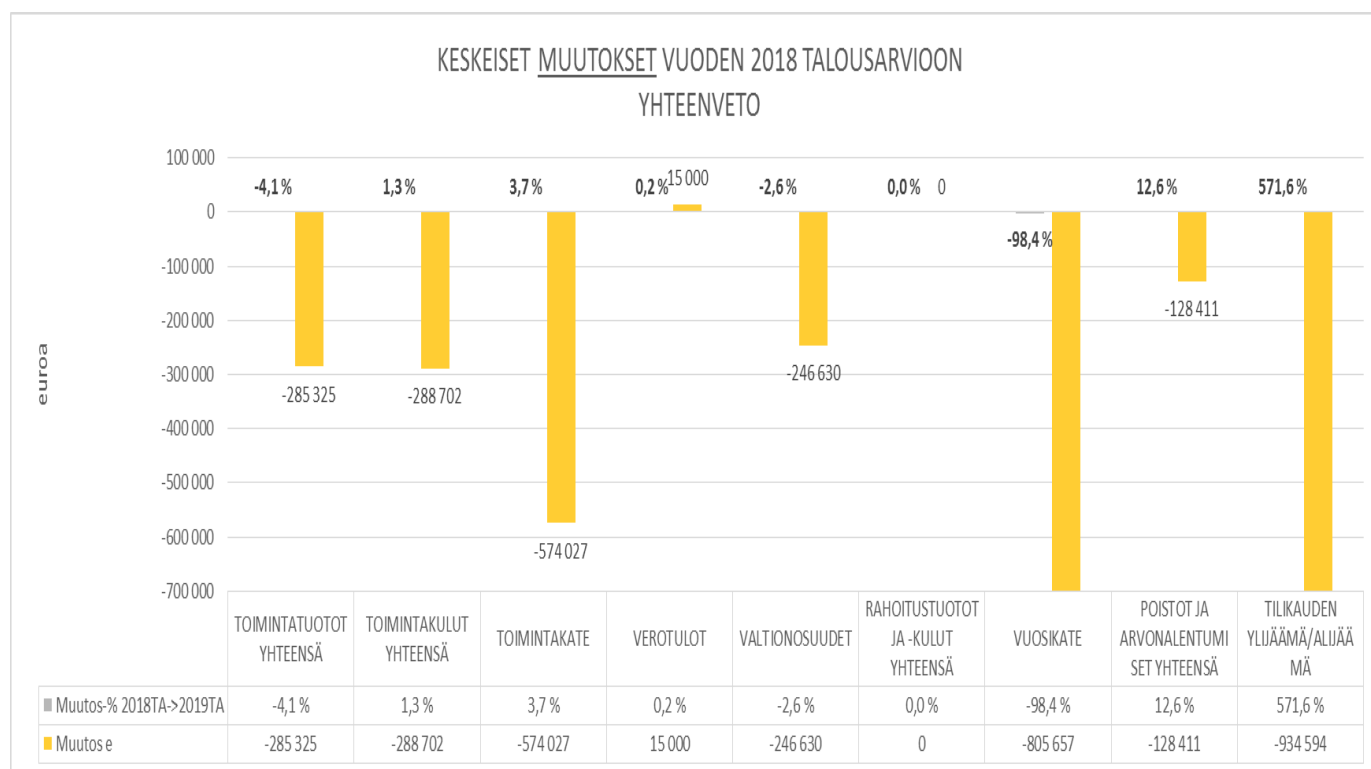
Talousarviolaskelma ei sisällä talousarviolainojen ottamista suunnitelmakaudella. Kunnan nykyinen lainamäärä pienenee noin 300.000 euroa vuodessa. Todennäköistä kuitenkin on, että lainaa tarvitaan jonkin verran vuoden 2020 investointeihin. Kaukolämmön tuottamiselle on useita vaihtoehtoja, joista valinta tehdään kuntaliitosselvityksen valmistuttua. Investoinnin mahdollinen rahoitustarve ratkaistaan sen jälkeen.

2.2 Tuloslaskelma

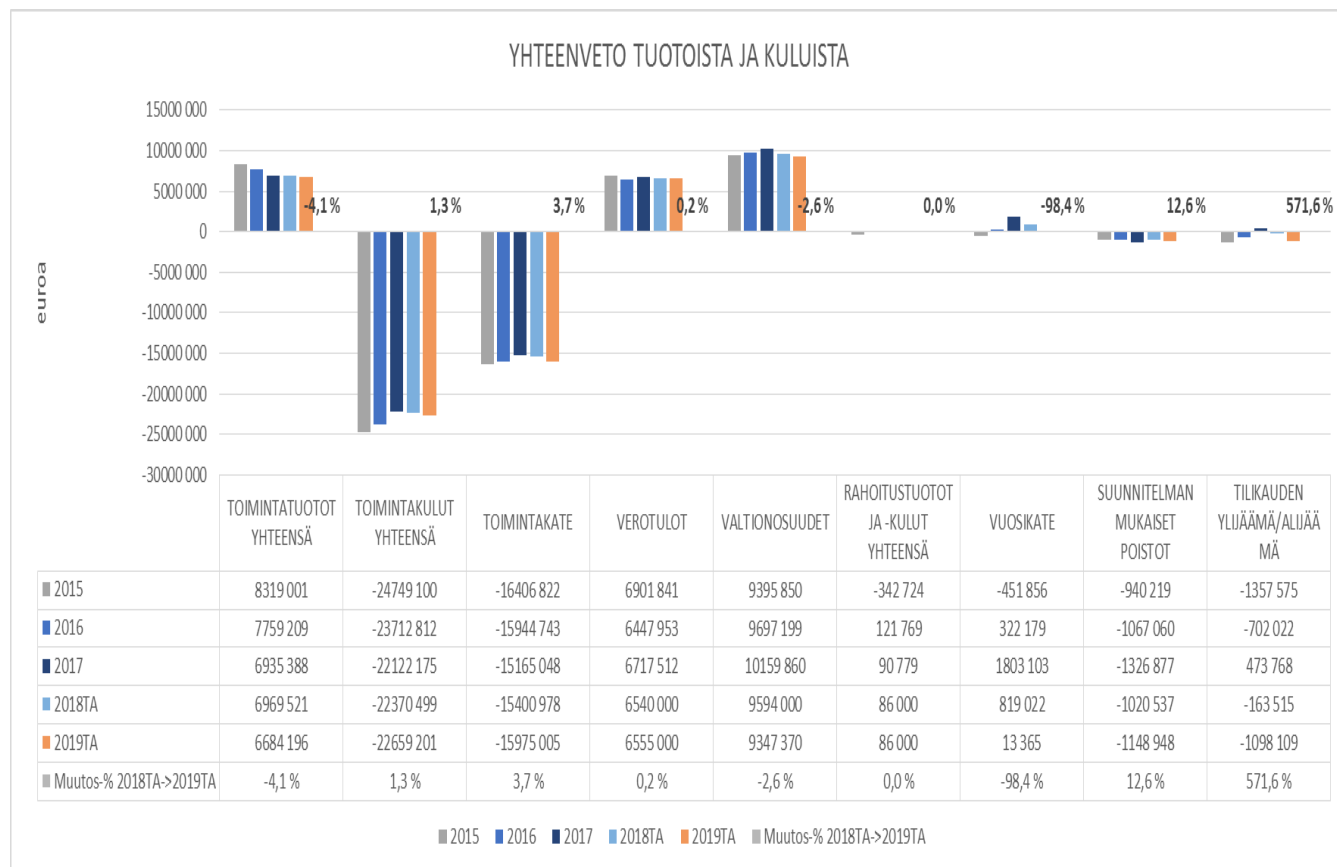
Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja menojen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

	2017TP	2018TA	2019TA	Muutos %
TOIMINTA TUOTOT	6 935 388	6 969 521	6 684 196	-4,1
TOIMINTAKULUT	-22 122 175	-22 370 499	-22 659 201	1,3
TOIMINTAKATE	-15 165 048	-15 400 978	-15 975 005	3,7
VEROTULOT	6 717 512	6 540 000	6 555 000	0,2
VALTIONOSUUDET	10 159 860	9 594 000	9 347 370	-2,6
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	90 779	86 000	86 000	0,0
VUOSIKATE	1 803 103	819 022	13 365	-98,4
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 496 306	-1 020 537	-1 148 948	12,6
TILIKAUDEN TULOS	432 998	-201 515	-1 135 583	463,5
POISTOERON MUUTOS	40 769	38 000	37 474	-1,4
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	473 768	-163 515	-1 098 109	571,6

Vuoden 2019 keskeiset tuloslaskelmamuutokset

Tuloslaskelmaerät 5 vuodelta

2.3 Toimintatuotot- ja kulut (käyttötalous), € (ulkoiset ja sisäiset erät)

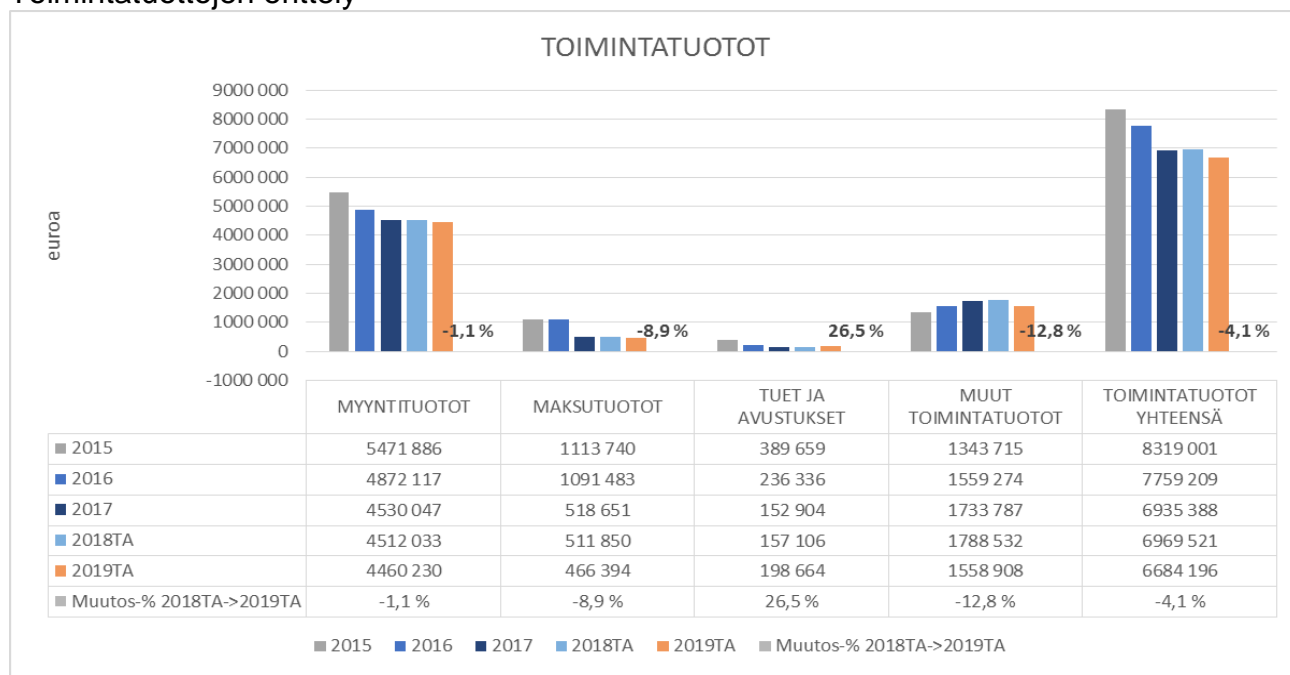
	2017TP	2018TA	2019TA	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	6 935 388	6 969 521	6 684 196	-4,1
TOIMINTAKULUT	-22 122 175	-22 370 499	-22 659 201	1,3
TOIMINTAKATE	-15 165 048	-15 400 978	-15 975 005	3,7

Toimintakate on noin -16 miljoonaa euroa, jossa on muutosta noin -550.000 euroa vuoden 2018 talousarvioon nähden. Toimintakatteen heikkeneminen selittyy suurelta osin sote - palvelumaksujen kasvulla noin -600.000 tuhatta euroa. Toimintatuotot ja -kulut sisältävät ulkoisten erien lisäksi myös sisäisiä eriä, joiden nettovaikutus toimintakatteeseen on nolla

Toimintatuotot

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä noin 6,7 miljoonaa euroa, jossa on laskua vuoden 2018 talousarvioon verrattuna -4,1 prosenttia eli noin 300 tuhatta euroa. Lomituspalveluiden tuotot pienentyvät noin 200 tuhatta eurolla. Nämä tuotot ovat läpilaskutuseriä, joilla ei ole vaikutusta toimintakatteeseen, koska myös toimintakuluja kertyy vastaavasti vähemmän. Toimintatuottojen muutos vuoden 2017 tilinpäätökseen on samaa suuruusluokkaa (-4,3 %).

Toimintatuottojen erittely

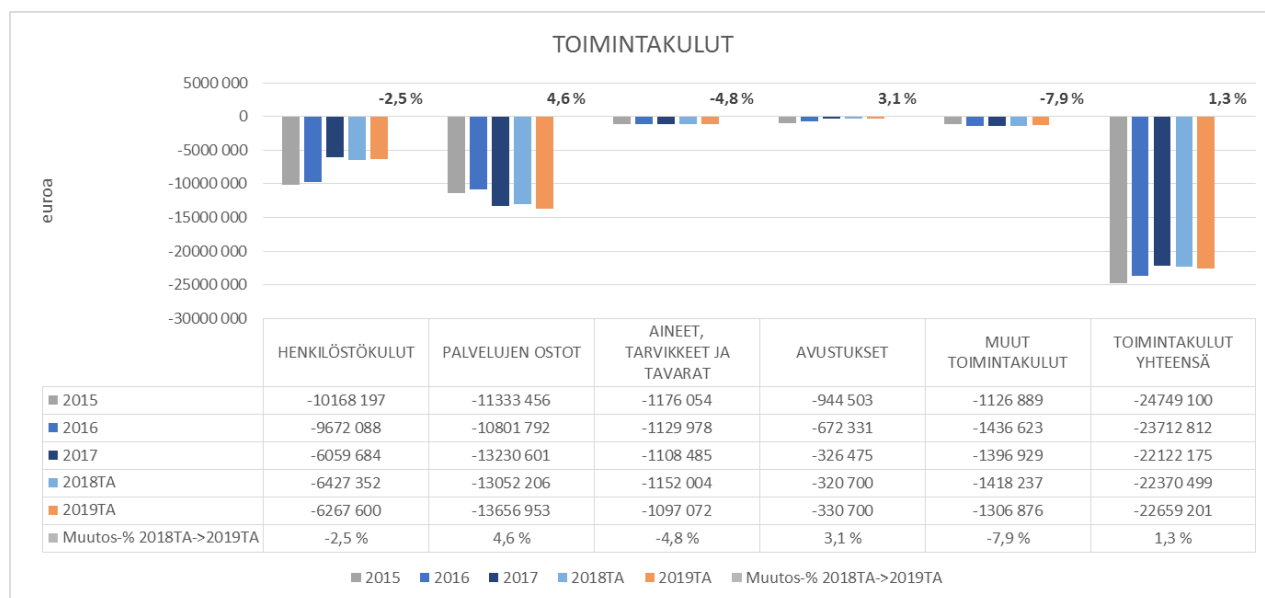

Myyntituotot sisältävät tulot mm. veden ja lämmön mynnistä, lomituspalvelujen mynnistä Melalle ja sisäisten palvelujen kuten kiinteistöhoito- ja ateriapalvelujen mynnistä. Maksutuotot puolestaan sisältävät mm. lomituspalvelujen myyntiin (muut kuin Mela) liittyvät maksut. Tuot ja avustukset sisältävät mm. työllistämistuen. Muissa toimintatuotoissa suurimmat tuloerät ovat vuokrat asunnoista, rakennuksista ja maa-alueista sekä sisäiset vuokrat.

Toimintakulut

Vuoden 2019 talousarvion ulkoisten ja sisäisten toimintakulujen loppusumma on 22,7 miljoonaa euroa, jossa on kasvua noin 300 tuhatta euroa eli 1,3 prosenttia. Vuoden 2019 talousarviossa toimintakuluja kasvattavat sote-palvelumaksujen kohoaminen noin 600 tuhannella eurolla. Lomituksesta aiheutuvat kulusäästöt ovat puolestaan noin -200 tuhatta euroa. Lomituksen kulusäästö kompensoituu vastaavan suuruisella toimintatuottojen menetyksellä, joten tällä erällä ei ole vaikutusta toimintakatteeseen. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä toimintakulujen loppusumma oli 22,1 miljoonaa euroa, johon kasvua on noin 500 tuhatta euroa (2,3%).

Toimintakulujen erittely

Toimintakuluista suurimpia eriä ovat henkilöstömenot eli palkat sivukuluineen (6,3 milj.e) ja palvelujen ostot (13,7 milj.e). Palvelujen ostoihin sisältyy suurimpana eränä Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän palvelujen ostot (n.11,3 milj.e) sekä muiden palvelujen kuten kunnossapito-, matkustus- ja asiantuntijapalvelujen ostot. Vuoden 2017 alusta lähtien henkilöstökulut alenivat, ja vastaavasti palvelujen ostoista aiheutuvat kuluerät kohosivat johtuen sosiaali- ja terveystalouden siirtymisestä Siun sotelle.

Toimintatuotot- ja -kulut toimialoittain

10 KESKUSHALLINTO	TP 2017	TA2018	KJ 2019	Ero%
TOIMINTA TUOTOT	3 340 208	3 627 799	3 315 098	-8,6
TOIMINTAKULUT	-15 366 766	-15 798 461	-16 038 284	1,5
TOIMINTAKATE	-12 026 558	-12 170 662	-12 723 186	4,5

Keskushallinnon toimintatuottojen lasku aiheutuu lähinnä keskushallintoon sisältyvän lomituspalvelun pienentyneistä tuotoista n.200 tuhatta euroa, joka vastaava summa vähentää myös toimintakuluja. Sote-maksujen kohoaminen runsaalla 600 tuhannella eurolla heikentää toimintakatetta.

40 KASVATUS JA KOULUTUS	TP 2017	TA2018	TA 2019	Ero%
TOIMINTA TUOTOT	194 523	139 000	117 000	-15,8
TOIMINTAKULUT	-3 539 692	-3 541 139	-3 524 082	-0,5
TOIMINTAKATE	-3 345 169	-3 402 139	-3 407 082	0,1

Kasvatus ja koulutus toimialan toimintatuotot ja toimintakulut pysyvät edellisen vuoden 2018 tasolla.

42 VAPAA-AIKA	TP 2017	TA2018	KJ 2019	Ero%
TOIMINTA TUOTOT	3 688	11 850	1 850	-84,4
TOIMINTAKULUT	-509 584	-491 038	-451 559	-8,0
TOIMINTAKATE	-505 896	-479 188	-449 709	-6,2

Vapaa-ajan toimintatuottojen pieneneminen johtuu saatavien hankeavustusten ja tukien laskusta.

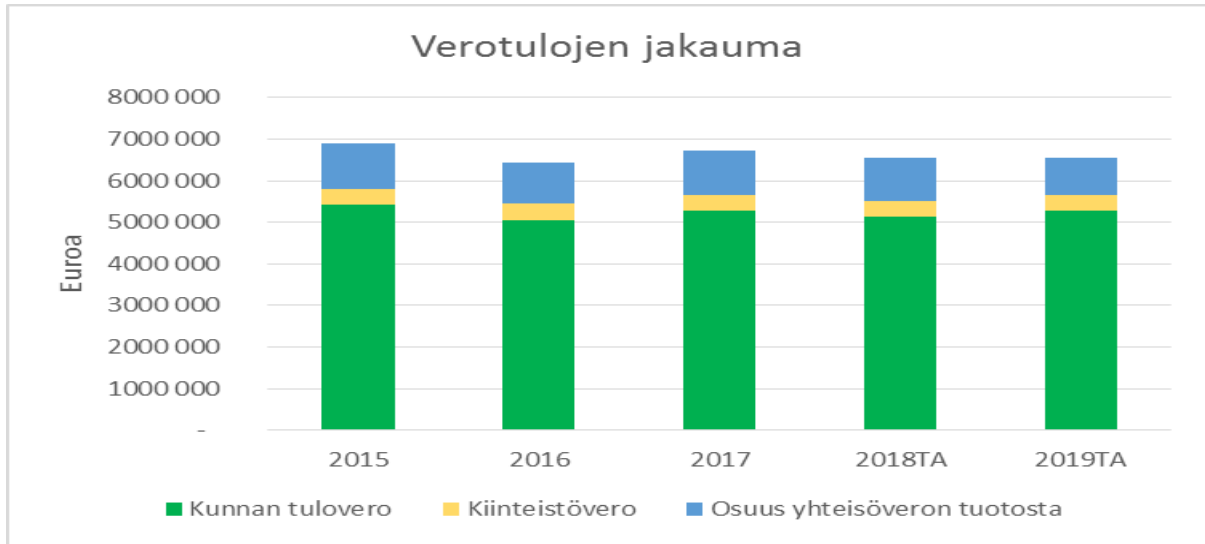
50 TEKNINEN TOIMI	TP 2017	TA2018	TA 2019	Ero%
TOIMINTA TUOTOT	3 396 969	3 190 872	3 250 248	1,9
TOIMINTAKULUT	-2 706 133	-2 539 861	-2 645 276	4,2
TOIMINTAKATE	712 575	651 011	604 972	-7,1

Sisäiset vuokratuotot rakennuksista tuloutetaan tekniseen toimeen ja kulut jyvitetään rakennuksia käyttäville yksiköille. Koko kunnan sisäiset vuokratulot ja vuokramenot ovat yhtä suuret, joten kunnan toimintakatteeseen sisäisillä erillä ei ole vaikutusta.

2.4 Verotulot

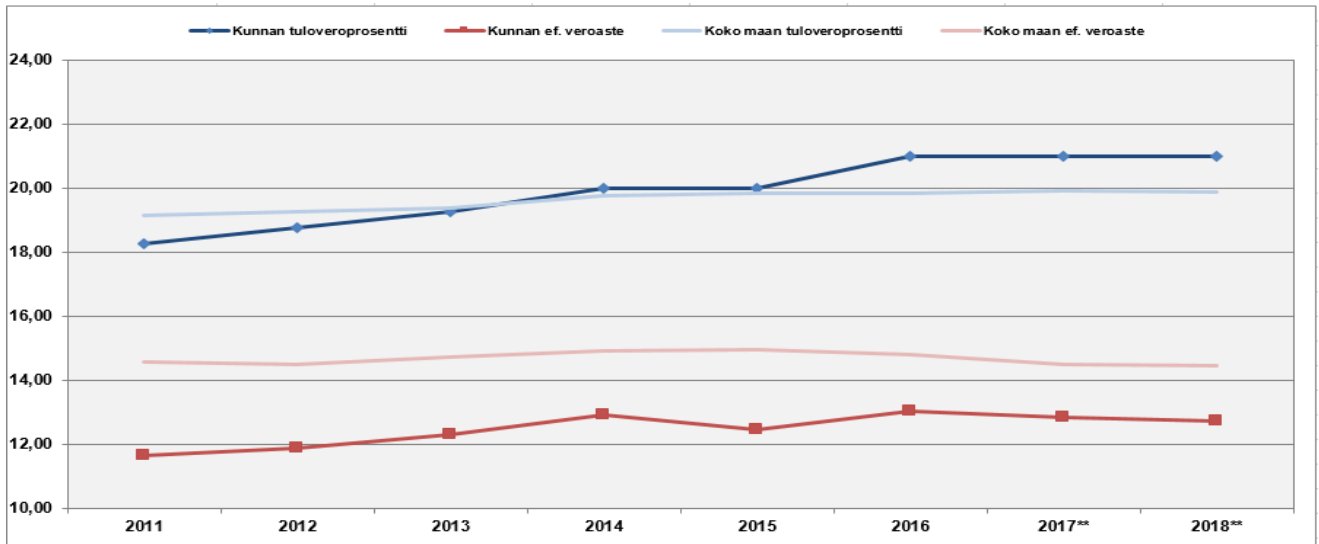
Verotulojen arvioidaan kokonaisuutena pysyvän vuonna 2019 lähes vuoden 2018 talousarviossa esitetyllä tasolla noin 6,5 miljoonassa eurossa. Kunnan tuloveron arvioidaan kasvavan 3 prosenttia, kiinteistöveron pienenevän 3 prosenttia ja yhteisöveron laskevan noin 12,5 %.

Verottaja on tilittänyt vuonna 2017 kunnille liikaa veroja, jotka peritään takaisin vuonna 2018. Oikaisu ja palautusosuudet yhteensä ovat 545 394 euroa. Jäännösveron osuus on 197 651. Tästä puolet peritään myös joulukuussa 2018. Takaisinperinnät koskevat koko kuntakenttää ja oletus on, että myös vuoden 2018 osalta veroja on tilitetty kunnille liikaa, mikä mahdollisesti pienentää talousarviossa vuodelle 2019 esitettyä verokertymää

Verotulot verolajeittain	2015	2016	2017	2018TA	2019TA	Muutos-% 2018->2019
Kunnan tulovero	5 412 710	5 057 061	5 275 686	5 120 000	5 274 000	3,0 %
Kiinteistövero	399 201	400 733	390 404	400 000	388 000	-3,0 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 089 930	990 159	1 051 422	1 020 000	893 000	-12,5 %
YHTEENSÄ	6 901 841	6 447 953	6 717 512	6 540 000	6 555 000	0,2 %

Seuraavassa on nimellisen veroprosentin (valtuuston päättämä tuloveroprosentti) ja efektiivisen veroprosentin (veroprosentti vähennysten jälkeen) vertailutietoja 2010 -luvulla.

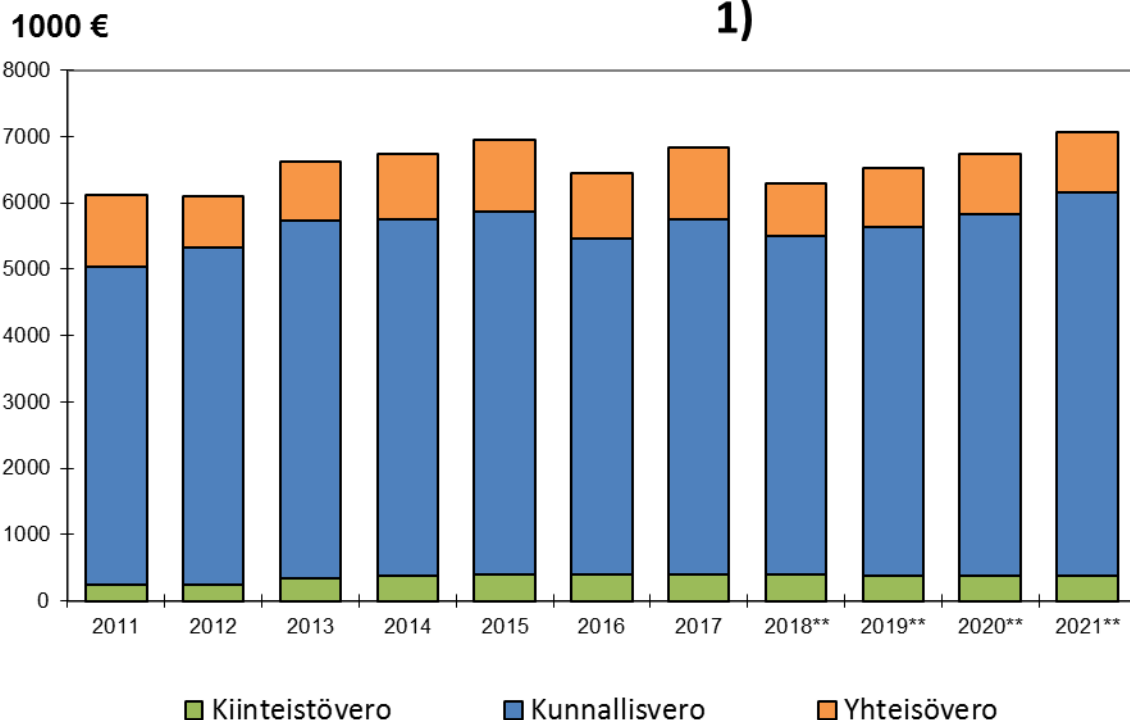

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Valtimo tuloveroprosentti	18,75	19,25	20,00	20,00	21,00	21,00	21,00
Valtimo efektiivinen veroprosentti	11,87	12,30	12,91	12,45	13,03	12,87	12,74
Koko maan keskimääräinen tuloveroprosentti	19,24	19,38	19,74	19,83	19,86	19,90	19,86
Koko maan efektiivinen veroprosentti	14,49	14,71	14,93	14,94	14,80	14,51	14,45

Vuoden 2019 talousarvio on laadittu käyttäen tuloveroprosenttina 21 prosenttia. Myös kiinteistöveroprosentit on pidetty ennallaan.

Valtimo	1 000 €					
Yhteenveto						
TILIVUOSI	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
Verolaji						
Kunnallisvero	5 057	5 276	5 069	5 274	5 586	6 017
<i>Muutos %</i>	-6,6	4,3	-3,9	4,0	5,9	7,7
Yhteisövero	990	1 051	794	893	914	945
<i>Muutos %</i>	-9,2	6,2	-24,5	12,5	2,5	3,3
Kiinteistövero	401	390	388	388	388	388
<i>Muutos %</i>	0,4	-2,6	-0,5	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	6 448	6 718	6 251	6 555	6 889	7 350
<i>Muutos %</i>	-6,6	4,2	-6,9	4,9	5,1	6,7
Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu						
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	119,8	120,5	121,6	123,0	124,6	126,4
<i>Kuluttajahintaindeksin muutos</i>	0,3	0,6	0,9	1,2	1,3	1,4
Peruspalvelujen hintaindeksi	130,1	128,9	130,0	132,1	134,7	136,5
<i>Peruspalv. hintaindeksin muutos</i>	0,6	-0,9	0,9	1,6	2,0	1,3

Kunnan arvioitu reaalin verotulo 2011-2021 (v. 2013 hinnoin, peruspalvelujen hintaindeksi 2016 = 1)

Lähde: Kuntaliiton verokehikkoaineisto

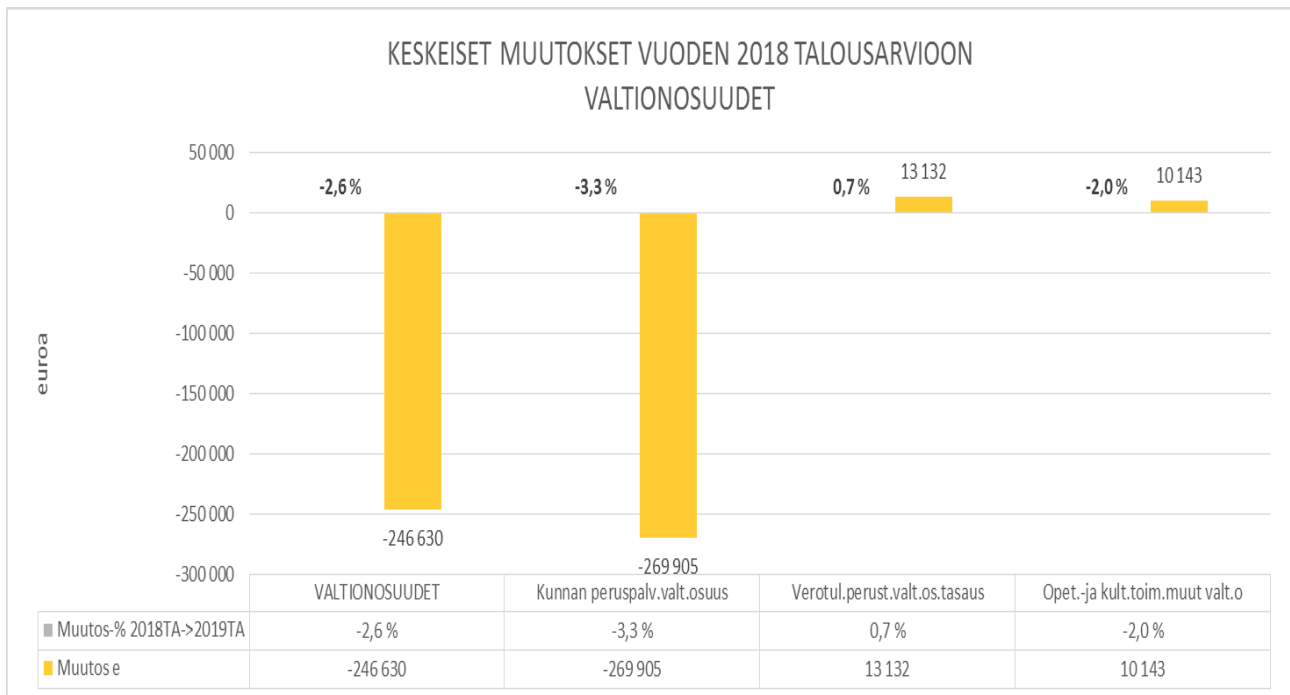
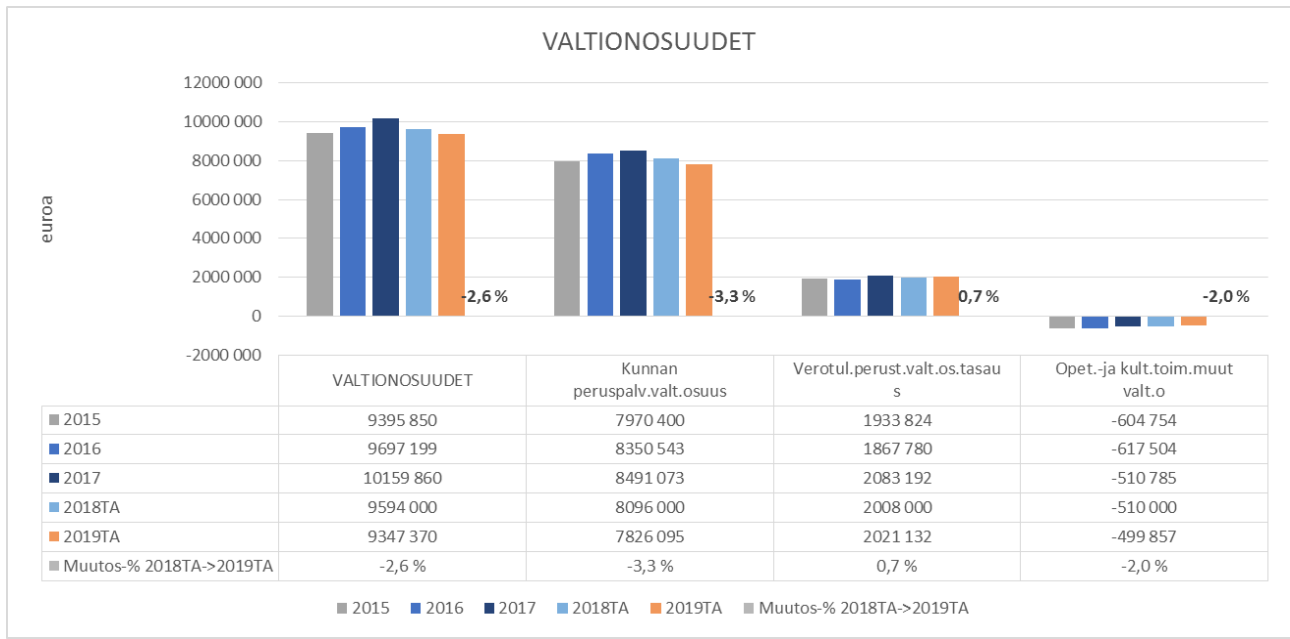
2.5 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmä uudistui vuonna 2015. Uudistuksen tavoitteena oli yksinkertaistaa ja selkeyttää nykyistä valtionosuusjärjestelmää. Seuraava uudistus on tulossa maakuntauudistuksen yhteydessä. Vuoden 2019 valtionosuusarvio perustuu valtion talousarvioehdotukseen ja Kuntaliiton ennakkotietoihin. Valtionosuus muodostuu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. Koko maan tasolla peruspalvelujen valtionosuus on pienemässä 86 milj. euroa (-16 €/as.). Muutokseen vaikuttavat muun muassa vuodelle 2019 tehtävä valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (-213 milj. euroa) sekä valtionosuuden kautta kunnille maksettavat verotulomenetyksen kompensatiot (+224 milj. euroa). Kilpailukyky sopimus vähentää kuntien valtionosuutta yhteensä – 497 milj. euroa, joka -91 €/as. Muita valtionosuutta vähentäviä tekijöitä ovat erikoissairaanhoidon alueellinen keskittäminen, vanhustalujen laatusuositus, omais- ja perhehoidon kehittäminen sekä varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos. Indeksikorotuksia valtionosuuteen ei tehdä vuonna 2019.

Valtionosuuksien leikkaukset jatkuvat vuonna 2019 mm. tavoitteellisten valtion asettamien säästöjen takia.

Valtionosuudet on laskettu talousarvioon Kuntaliiton toimittaman aineiston perusteella. Valtionosuuksien loppusumma v. 2019 on 9,3 miljoonaa euroa, jossa on pienennystä lähes 250 tuhatta euroa (-2,6 %) vuoden 2018 talousarvioon ja yli 800 tuhatta euroa

vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna. Pienennys kohdentuu kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen.

2.6 Muut rahoitustuotot ja -kulut

Muut rahoitustuotot ja kulut ovat nettomääräisesti 86 tuhatta euroa.

Suurimmat erät ovat Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n ja Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy:n maksamat osingot.

2.7 Vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä

Vuosikate vuoden 2019 talousarviossa on 13 365 euroa, joka on arvioitua asukasmäärää (2 110) kohti laskettuna 6 euroa/asukas. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä vuosikate oli 1.803.103 euroa, joka on asukasta (2219) kohti laskettuna 813 euroa.

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että kunnan tulee kyetä rahoittamaan vuosikatteella keskimääräiset poistonalaisten tuotantovälineiden investoinnit. Vuosikatteen parantaminen on tulevina vuosina edellytys terveeseen kuntatalouden säilyttämiselle.

Vuoden 2019 tilikauden tulos on -1 098 109 euroa alijäämäinen suunnitelmanmukaisten poistojen ja poistoeron jälkeen.

2.8 Tuloslaskelmat toimialoittain

Hallinnon toimiala

Kunnanjohtajan kommentit vuoden 2019 talousarvioon

Hallinnon toimiala sisältää Valtimon kunnan vastuulla olevan neljän kunnan maatalouslomituksen ja lomituksen hallinnon kulut ja tuotot. Palvelujen osto – määräraha sisältää muun muassa Siun soten jäsenkuntaosuudet.

Maatalouslomituksen tulot ja kulut menevät aina tasan. Mela korvaa kulut täysimääräisesti, edellyttäen, että lomahallinto noudattaa annettuja ohjeistuksia.

Kunnan oman työllistämishjelman netto-osuutta on pienennetty 56 000 eurolla, mikä tarkoittaa noin 2 henkilötyövuotta. Kunta työllistää 9 + 1 henkilötyövuotta aiemman 11 + 1 sijasta. Eri henkilöinä tämä tarkoittaa työsopimusten pituudesta riippuen 15 – 18 henkilöä vuoden aikana.

10 KESKUSHALLINTO	TP 2017	TA+MUUT. TOT 10/2018 2018	LTK 2019	Ero%	KJ 2019	Ero%	KH 2019	Ero%	
TOIMINTATUOTOT									
MYYNITTUOTOT	2 773 967	2 888 993	2 357 698	2 730 190	-5,5	2 730 190	-5,5	2 730 190	-5,5
MAKSUTUOTOT	442 702	437 500	440 307	401 044	-8,3	401 044	-8,3	401 044	-8,3
TUET JA AVUSTUKSET	120 956	122 106	78 442	180 664	48,0	180 664	48,0	180 664	48,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 583	179 200	882	3 200	-98,2	3 200	-98,2	3 200	-98,2
TOIMINTATUOTOT	3 340 208	3 627 799	2 877 328	3 315 098	-8,6	3 315 098	-8,6	3 315 098	-8,6
TOIMINTAKULUT									
HENKILÖSTÖKULUT	-3 139 664	-3 506 206	-2 769 921	-3 241 784	-7,5	-3 241 575	-7,5	-3 241 575	-7,5
PALKAT JA PALKKIOT	-2 382 833	-2 544 787	-2 169 200	-2 496 668	-1,9	-2 496 468	-1,9	-2 496 468	-1,9
HENKILÖSIVUKULUT	-756 831	-961 419	-600 721	-745 116	-22,5	-745 107	-22,5	-745 107	-22,5
ELÄKEKULUT	-607 090	-781 287	-507 827	-636 022	-18,6	-636 020	-18,6	-636 020	-18,6
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-149 741	-180 132	-92 894	-109 094	-39,4	-109 087	-39,4	-109 087	-39,4
PALVELUJEN OSTOT	-11 764 239	-11 759 331	-9 725 182	-12 403 099	5,5	-12 390 499	5,4	-12 390 499	5,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-35 677	-46 850	-33 281	-37 082	-20,8	-36 082	-23,0	-36 082	-23,0
AVUSTUKSET	-232 782	-245 700	-176 824	-247 700	0,8	-247 700	0,8	-267 700	9,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-194 405	-240 374	-140 369	-122 428	-49,1	-122 428	-49,1	-122 428	-49,1
TOIMINTAKULUT	-15 366 766	-15 798 461	-12 845 577	-16 052 093	1,6	-16 038 284	1,5	-16 058 284	1,6
TOIMINTAKATE	-12 026 558	-12 170 662	-9 968 249	-12 736 995	4,7	-12 723 186	4,5	-12 743 186	4,7
POISTOT JA ARVONALENTUMISET									
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-20 555	-20 555	-17 120	-20 555	0,0	-20 555	0,0	-20 555	0,0
ARVONALENTUMISET	-132 538	0	0	0		0		0	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-153 093	-20 555	-17 120	-20 555	0,0	-20 555	0,0	-20 555	0,0
SATUNNAISET ERÄT									
SATUNNAISET TUOTOT	126 201	0	0	0		0		0	
SATUNNAISET ERÄT	126 201	0	0	0		0		0	
TILIKAUDEN TULOS	-12 053 450	-12 191 217	-9 985 369	-12 757 550	4,6	-12 743 741	4,5	-12 763 741	4,7
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-12 053 450	-12 191 217	-9 985 369	-12 757 550	4,6	-12 743 741	4,5	-12 763 741	4,7

Yksityistieavustukset ovat raportoinnissa kunnanhallituksen toimialalla (kustannuspaikka 5130).

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kasvatus- ja koulutusjohtajan kommentit vuodet 2019 talousarvioon

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla vuosikate pysyy lähes edellisvuoden tasolla, huolimatta palkkoihin tehtävistä korotuksista. Toimintatuotot pienenevät hieman, koska kotikuntakorvauksen piirissä olevien oppilaiden määrä vähenee. Vastaavasti toimintamenoja on pystytty karsimaan hieman henkilötövuosien vähennyksellä. Tämä tulee tapahtumaan eläköitymisten kautta eli eläköityneiden tilalle ei palkata uusia henkilöitä, vaan tehtävät järjestellään muilla tavoin.

Suurimpana toiminnallisena muutoksena henkilöjärjestelyjen lisäksi on esiopetuksen siirtäminen Niksulaan, varhaiskasvatuksen yhteyteen. Tällä järjestelyllä saadaan pidettyä varhaiskasvatuksen lapsimäärä ja ryhmäkoot riittävän suurina järkevän ja taloudellisen toiminnan turvaamiseksi.

Talousarviossa näkyvä kotihoidontuen kuntalisä on vapaaehtoinen kunnan myöntämä etuus lastaan kotona hoitaville vanhemmille. Tutkimustiedon nojalla helpoin tapa ehkäistä oppimisvaikeuksia on se, että lapsi aloittaa suunnitelmallisen varhaiskasvatuksen mahdollisimman varhain. Tähän ei puolestaan kotihoidontuen kuntalisä kannusta, vaan se ohjaa lapsen varhaiskasvatuksen aloittamista myöhemmäksi.

Kunnanhallitus 26.11.2018 päätti kotihoidon kuntalisän osuudeksi 13 000 euroa.

40 KASVATUS JA KOULUTUS	TP 2017	TA+MUUT. TOT 2018	10/2018	LTK 2019	Ero%	KJ 2019	Ero%	KH 2019	Ero%
TOIMINTATUOTOT									
MYYNNTUOTOT	97 935	40 000	28 040	34 000	-15,0	34 000	-15,0	34 000	-15,0
MAKSUTUOTOT	75 315	74 000	47 713	65 000	-12,2	65 000	-12,2	65 000	-12,2
TUET JA AVUSTUKSET	19 173	25 000	49 678	18 000	-28,0	18 000	-28,0	18 000	-28,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 101	0	8 616	0		0		0	
TOIMINTATUOTOT	194 523	139 000	134 046	117 000	-15,8	117 000	-15,8	117 000	-15,8
TOIMINTAKULUT									
HENKILÖSTÖKULUT	-1 976 141	-1 988 194	-1 634 053	-2 061 501	3,7	-2 061 501	3,7	-2 061 501	3,7
PALKAT JA PALKKIOT	-1 586 201	-1 599 636	-1 327 061	-1 659 460	3,7	-1 659 460	3,7	-1 659 460	3,7
HENKILÖSIVUKULUT	-389 940	-388 558	-306 992	-402 041	3,5	-402 041	3,5	-402 041	3,5
ELÄKEKULUT	-326 772	-318 958	-263 322	-329 868	3,4	-329 868	3,4	-329 868	3,4
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-63 168	-69 600	-43 670	-72 173	3,7	-72 173	3,7	-72 173	3,7
PALVELUJEN OSTOT	-593 174	-607 875	-449 169	-603 245	-0,8	-600 245	-1,3	-600 245	-1,3
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-33 684	-40 364	-43 874	-37 700	-6,6	-35 700	-11,6	-35 700	-11,6
AVUSTUKSET	-93 693	-75 000	-55 588	-50 000	-33,3	-50 000	-33,3	-63 000	-16,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-843 000	-829 706	-683 270	-763 636	-8,0	-763 636	-8,0	-763 636	-8,0
TOIMINTAKULUT	-3 539 692	-3 541 139	-2 865 954	-3 516 082	-0,7	-3 511 082	-0,8	-3 524 082	-0,5
TOIMINTAKATE	-3 345 169	-3 402 139	-2 731 907	-3 399 082	-0,1	-3 394 082	-0,2	-3 407 082	0,1
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT									
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	-20	0		0		0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0	-20	0		0		0	
VUOSIKATE	-3 345 169	-3 402 139	-2 731 927	-3 399 082	-0,1	-3 394 082	-0,2	-3 407 082	0,1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-3 345 169	-3 402 139	-2 731 927	-3 399 082	-0,1	-3 394 082	-0,2	-3 407 082	0,1

Vapaa-ajan toimiala

Vapaa-aikapäällikön kommentit vuoden 2019 talousarvioon

Valtimon kunnan kirjastopalvelujen kehittämiseksi kirjastolla otettiin lokakuussa 2018 käyttöön omatoiminen asiointi. Kirjastoon pääsee omatoimiajalla klo 7 aamulla ja aina klo 21 saakka illalla. Ensimmäiset kokemukset omatoimiajoista ovat olleet positiivisia ja jatkossa omatoimista asiointia markkinoidaan edelleen sekä vanhoille että potentiaalisille uusille asiakkaille tavoitteena kirjaston omatoimikäytön lisääntyminen ja juurruttaminen. Kirjastopalveluja kehitetään myös ottamalla entistä enemmän huomioon asiakkaiden toiveet kirjastoon hankittavasta aineistosta.

Vuonna 2019 jatketaan kirjastohankkeen suunnittelua. Mahdollinen uusien tilojen saneeraus aloitetaan syksyllä 2019 ja uusin tiloihin kirjasto voisi aikataulun mukaan muuttaa vuoden 2020 aikana.

Vapaa-ajan ostopalvelusopimuksia tarkastellaan yhteistyössä ostopalvelukumppanien (Valtimon Vasama ry, Valtimon Musiikkiyhdistys ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Valtimon yhdistys ry) kanssa niin, että kumppaneiden tuottama palvelu vastaisi mahdollisimman hyvin kuntalaisten tarpeita ja olisi kustannustehokasta.

42 VAPAA-AIKA	TP 2017	TA+MUUT. TOT 10/2018 2018	LTK 2019	Ero%	KJ 2019	Ero%	KH 2019	Ero%	
TOIMINTATUOTOT									
MYYNNTTUOTOT	348	400	160	400	0,0	400	0,0	400	0,0
MAKSUTUOTOT	498	350	276	350	0,0	350	0,0	350	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	1 772	10 000	9 600	0	-100,0	0	-100,0	0	-100,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 069	1 100	845	1 100	0,0	1 100	0,0	1 100	0,0
TOIMINTATUOTOT	3 688	11 850	10 881	1 850	-84,4	1 850	-84,4	1 850	-84,4
TOIMINTAKULUT									
HENKILÖSTÖKULUT	-111 006	-103 455	-97 998	-73 908	-28,6	-73 908	-28,6	-73 908	-28,6
PALKAT JA PALKKIOT	-80 022	-73 583	-72 319	-48 764	-33,7	-48 764	-33,7	-48 764	-33,7
HENKILÖSIVUKULUT	-30 984	-29 872	-25 679	-25 144	-15,8	-25 144	-15,8	-25 144	-15,8
ELÄKEKULUT	-27 907	-26 690	-23 359	-22 961	-14,0	-22 961	-14,0	-22 961	-14,0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 077	-3 182	-2 319	-2 183	-31,4	-2 183	-31,4	-2 183	-31,4
PALVELUJEN OSTOT	-56 092	-56 750	-53 050	-57 650	1,6	-57 650	1,6	-57 650	1,6
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-30 099	-25 040	-21 328	-22 440	-10,4	-22 440	-10,4	-22 440	-10,4
MUUT TOIMINTAKULUT	-312 386	-305 793	-253 979	-297 561	-2,7	-297 561	-2,7	-297 561	-2,7
TOIMINTAKULUT	-509 584	-491 038	-426 355	-451 559	-8,0	-451 559	-8,0	-451 559	-8,0
TOIMINTAKATE	-505 896	-479 188	-415 474	-449 709	-6,2	-449 709	-6,2	-449 709	-6,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-505 896	-479 188	-415 474	-449 709	-6,2	-449 709	-6,2	-449 709	-6,2

Tekniikan toimiala

Teknisen johtajan kommentit vuoden 2019 talousarvioon.

Henkilöstömäärä säilyy teknisessä toimessa ennallaan.

Käyttötaloudesta on karsittu määrärahoja tasaisesti jokaiselta osa-alueelta siten, että kaikkia toimintoja ja ostoja on tarkasteltava kriittisesti tulevana vuonna. Tämä voi heikentää kohteiden kunnossapidon tasoa.

Metsien myyntituloja on hiukan kasvatettu hakkuiden lisäyksellä, lisäksi edellisen talven lumituhojen korjaaminen nostaa osaltaan metsätuloja vuodelle 2019.

Kaukolämpö- ja vesihuoltotaksoihin ei ole kajottu, yksityistieavustukset on säilytetty kunnanhallituksen päätöksellä 26.11.2018 edellisvuoden tasolla (75 000 €).

Suunnitelmakauden painopisteet investoinneissa.

Kunnallistekniikan saneerausten aloittaminen investointiohjelman mukaisesti.

Kirjaston suunnittelun loppuunsaattaminen ja saneerauksen aloittaminen.

50 TEKINEN TOIMI	TP 2017	TA+MUUT. TOT 10/2018 2018	TOT 10/2018	LTK 2019	Ero%	KJ 2019	Ero%	KH 2019	Ero%
TOIMINTATUOTOT									
MYYNITUOTOT	1 657 797	1 582 640	1 233 941	1 648 640	4,2	1 695 640	7,1	1 695 640	7,1
MAKSUTUOTOT	135	0	10	0		0		0	
TUET JA AVUSTUKSET	11 003	0	2 526	0		0		0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 728 034	1 608 232	1 403 694	1 554 608	-3,3	1 554 608	-3,3	1 554 608	-3,3
TOIMINTATUOTOT	3 396 969	3 190 872	2 640 171	3 203 248	0,4	3 250 248	1,9	3 250 248	1,9
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN									
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21 739	0	8 630	0		0		0	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21 739	0	8 630	0		0		0	
TOIMINTAKULUT									
HENKILÖSTÖKULUT	-832 873	-829 497	-694 620	-890 616	7,4	-890 616	7,4	-890 616	7,4
PALKAT JA PALKKIOT	-592 377	-587 845	-506 798	-636 595	8,3	-636 595	8,3	-636 595	8,3
HENKILÖSIVUKULUT	-240 496	-241 652	-187 822	-254 021	5,1	-254 021	5,1	-254 021	5,1
ELÄKEKULUT	-217 387	-216 378	-171 550	-226 649	4,7	-226 649	4,7	-226 649	4,7
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-23 109	-25 274	-16 273	-27 372	8,3	-27 372	8,3	-27 372	8,3
PALVELUJEN OSTOT	-817 096	-628 250	-434 733	-599 559	-4,6	-608 559	-3,1	-608 559	-3,1
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 009 026	-1 039 750	-738 817	-1 028 850	-1,0	-1 002 850	-3,5	-1 002 850	-3,5
MUUT TOIMINTAKULUT	-47 138	-42 364	-27 302	-123 251	190,9	-123 251	190,9	-123 251	190,9
TOIMINTAKULUT	-2 706 133	-2 539 861	-1 895 472	-2 642 276	4,0	-2 625 276	3,4	-2 625 276	3,4
TOIMINTAKATE	712 575	651 011	753 328	560 972	-13,8	624 972	-4,0	624 972	-4,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT									
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1	0	0	0		0		0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-73 392	-73 392	0	-73 393	0,0	-73 393	0,0	-73 393	0,0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-73 391	-73 392	0	-73 393	0,0	-73 393	0,0	-73 393	0,0
VUOSIKATE	639 184	577 619	753 328	487 579	-15,6	551 579	-4,5	551 579	-4,5
POISTOT JA ARVONALENTUMISET									
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 306 321	-999 982	-946 007	-1 096 332	9,6	-1 128 393	12,8	-1 128 393	12,8
ARVONALENTUMISET	-36 892	0	0	0		0		0	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 343 213	-999 982	-946 007	-1 096 332	9,6	-1 128 393	12,8	-1 128 393	12,8
TILIKAUDEN TULOS	-704 029	-422 363	-192 678	-608 753	44,1	-576 814	36,6	-576 814	36,6
POISTOERON MUUTOS	40 769	0	30 528	37 474		37 474		37 474	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-663 260	-422 363	-162 150	-571 279	35,3	-539 340	27,7	-539 340	27,7

3. Taloussuunnitelmavuodet 2020 ja 2021

Suunnitelmavuodelle 2020 on huomioitu veroprosentin nosto 21 prosentista 22 prosenttiin ja kiinteistöverojen nosto maakunnan tämän hetkiseen keskiarvoon. Kiinteistöverot ovat 2020 vuoden tasolla myös vuonna 2021. Nosto maakunnan keskitasoon tuo noin 30.000 euroa lisätuloa vuodessa.

Vuonna 2019 valtionosuus alenee, mutta vuosille 2020 ja 2021 ennusteet osoittavat kasvua.

Taloussuunnitteluvuosien osalta tavoitellaan muiden kuin sote-menojen osalta osallakasvua verrattuna vuoteen 2019. Siun soten maksuosuuksien (50% kunnan kuluista) on kuitenkin tästä poiketen arvioitu nousevan vuosina 2020 ja 2021 kahden prosentin vuosivauhdilla.

Investointitaso laskee selvästi aiemmista vuosista ja investoinneissa tullaan panostamaan lähinnä kuntatekniikkaan ja korjausinvestointeihin, joiden tavoitteena on turvata nykyisten tilojen toimivuus. Kaukolämmön tuottamisen osalta järjestely ratkaistaan sen jälkeen, kun kuntaliitosselvityksen tulos on tiedossa.

Nykyinen lainakanta pienenee vuonna 2019 ja siitä eteenpäin noin 300.000 eurolla vuodessa, mutta on todennäköistä, että lainaa tarvitaan maksuvalmiuden turvaamiseksi vuoden 2020 investointeihin.

Kaikki suunnitelmavuodet jäävät vuoden 2020 veroprosentin ja kiinteistöverojen nostosta sekä valtionosuuksien arvioidusta noususta huolimatta alijäämäisiksi, mutta vuosikate nousee ylijäämäiseksi vuonna 2020. Kumulatiivista kirjanpidollista ylijäämää arvioidaan olevan vuoden 2021 jäljellä nykyisestä 4 miljoonasta noin 1.700.000 euroa. Tuleviin vuosiin sisältyy monia epävarmuustekijöitä, joten tässä esitettyjä arvioita on pidettävä vain suuntaa antavina.

Mikäli maakuntauudistus tulee voimaan vuonna 2021, sosiaali- ja terveystoimen menot ja maatalouslomituksen menot siirtyvät maakunnan vastattavaksi, mutta myös verorahoitusta leikataan vastaavalla määrällä. Kunnallisveron vähennys on uusimpien arvioiden mukaan hieman alle 12 prosenttia. Mahdollista maakuntauudistusta ei ole suosituksiin perustuen suunnitelmassa huomioitu. Päätöstä uudistuksen voimaantulosta ei ole ja epävarmuus jatkuu toistaiseksi.

Valtimon kunnan ja Nurmeksien kaupungin kuntaliitosselvitys on meneillään ja sen on määrä valmistua kevättalvella 2019. Aikataulutavoite on asetettu vuoden 2020 alkuun. Kuntaliitosselvityksen yhteydessä valmistellaan vuosia 2020 - 2025 koskevat rinnakkaiset talouslaskelmat sekä mahdollisesti muodostuvalle uudelle kunnalle että nykyisille kunnille erikseen.

4. Valtimon kunnan strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2019

Valtimon kunnan strategiaprosessi käynnistettiin syksyllä 2017 valtuutettujen perehdytyksellä. Varsinaisesti työ käynnistyi tammikuussa 2018 pidetyssä seminaarissa, jolloin käytiin asiaa pohjustavat periaatekeskustelut. Työtä tehtiin koko kevätkausi luottamushenkilöiden, johtoryhmän ja henkilöstön voimin. Kesällä 2018 luonnos on ollut kuntalaisten, kesäasukkaiden ja muiden asiasta kiinnostuneiden kommentoitavana muun muassa kesätapahtumissa ja kunnan nettisivuilla. Asiasta on erikseen pyydetty

kommentteja yhdistyksiltä ja kunnan vaikuttamistoimielimiltä. Lähtökohtana on uuden kuntalain (410/2015, 37 §) velvoittavuus kuntastrategiasta sekä kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta.

Strategiaa suuntaa vuoteen 2030 ulottuva tulevaisuuskuva eli visio: Luonnostaan voimaantuva Valtimo.

Elinvoimamme perustuu Ylä-Karjalan yhteisessä elinkeino-ohjelmassa määriteltyihin vahvuuksiin maatalouteen, biometsätalouteen, luontomatkailuun ja elintarviketeollisuuteen.

Sympaattisuus ja toimeliaisuus ovat asioita, joista meidät tunnetaan nyt ja tulevaisuudessa.

Strategian painopistealueita on neljä:

1. Houkutteleva, viihtyisä ja turvallinen asuin- ja elinympäristö
2. Elinvoimaa ja työllisyyttä verkostomaisilla kumppanuuksilla
3. Omatoimiset asukkaat ja yhteisöllisyys
4. Toiminnan edellytykset kuntoon (resurssit).

Kullekin painopisteelle on valtuusto asettaneet neljästä kuuteen tavoitetta. Strategian toimeenpano käynnistyy vuoden 2019 talousarvion myötä niin, että toimialojen tavoitteet toteuttavat strategian tavoitteita. Tavoitteiden asettamisessa on huomioitu 2019 vuoden hyvin niukka liikkumavara siitä lähtökohdasta, että vuosikate pysyy edes niukasti ylijäämäisenä.

Taulukossa on kuvattu toimenpiteet toimialoittain merkeillä

- HA, hallinnon toimiala
- KK, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- VA, vapaa-ajan toimiala
- TEK, tekniikan toimiala

HOUKUTTELEVA, VIIHTYISÄ JA TURVALLINEN ASUIN- JA ELINYMPÄRISTÖ	
Strategian tavoite	Toimenpide
Kirkonkylän raitin ja maisemakyläelävöittäminen sekä yleisilmeen kohottaminen.	Uudistuvat elinvoimataajamat –hankkeen toimenpiteet yhteistyössä muiden toimialojen kanssa Mittari: hankkeen raportti, kuntalaispalaute/VA
	Kirkonkylän asemakaavan loppuunsaattaminen Mittari: kaavan valmistumisajankohta/TEK
Korkeatasoisen perus- ja ammattiopetuksen varmistaminen.	Esi- ja perusopetuksen tasa-arvon edistäminen-hanke, palkattu toinen esiopettaja Mittari: hankeraportti, pienemmät opetusryhmät/KK Henkilökunta muodollisesti kelpoista/KK

	Yhteiset hankkeet koulutusorganisaatioiden kanssa Mittari: hankkeiden lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä/HA
Monipuolisten, uudenlaisten ja turvallisten asumisratkaisujen tarjoaminen.	Kunnalla on tarjolla kaavoitettuja tontteja kaikenlaiseen rakentamiseen. Mittari: ajantasainen luettelo tonttien lukumäärästä ja käyttötarkoituksesta/TEK
Vapaa-ajan asumisen, etätyön ja muun monipaikkaisuuden edistäminen kunnan voimavarana.	
Digitalisaatio, toimiva yhteistyö ja tehokas edunvalvonta palvelujen turvaajana.	Digitaalisten oppimateriaalien hyödyntäminen, oppilailta käytössä ipad tmv. Viidennestä luokasta ylöspäin./KK
Tieverkoston kunnan varmistaminen.	Maakunnallinen ja valtakunnallinen edunvalvontatyö/HA Valtimo-Kuhmo tien 5284 kunnostus Mittari: Valtion määrärahat kunnostukseen/HA
	Yksityistieavustukset Mittari: vuosittain jaettavien avustusten euromäärä/TEK

ELINVOIMAA JA TYÖLLISYYTTÄ VERKOSTOMAISILLA KUMPPANUUKSILLA

Stategian tavoite	Toimenpide
Yrittäjähenkisyyden vahvistaminen ja räätälöity yrittäjäystuki kehittämissyhtiö Pikesin avulla.	Kuudesluokkalaiset osallistuvat vuosittain yrityskylään. Valinnaisaineina tarjolla pikkuyrittäjät 3-6lk. Ja kaupalliset aineet 8-9lk./KK
	Yhteistyö Pikesin kanssa ja kumppanuussopimus Riverian kanssa. Mittari: toteutuneiden tapahtumien lukumäärä/HA
	Markkinoidaan työllistämisen kuntalisää Mittari: kuntalisää käyttävien yritysten lukumäärä/HA
	Bio- Valtimo hankkeen hyödyntäminen yhteistyössä Riverian kanssa Mittari: toteutuneet yhteistyöhankkeet/TEK

Luonnon monimuotoisuuden vaaliminen sekä luonto- ja elämysmatkailun edistäminen.	Varhaiskasvatuksessa jätteen määrän seuraaminen, kopionnin määrä, tutustuminen lähialueen kierrätyspisteisiin Mittari: Omat kertomukset ja kuvitus /KK
	Perusopetuksessa 7. luokan vuotuinen retki Koivupirtille ja Murtovaaran talomuseolle./KK
	Luonto- ja elämysmatkailun edistäminen toteutuu Pikesin matkailutoimintojen ja hanketyön kautta/HA
Kansainvälisten yhteyksien luominen ja vahvistaminen.	NordPlus-hanke, vierailut sekä Norjassa että Valtimolla (kaksi kertaa kummassakin) Mittari:hankeraportti elokuu 2019/KK
	Hyvärilän ja Metsäkartanon kanssa yhteistyössä kansainvälisiä vieraita. Mittari: vierailijoiden lukumäärä/KK
Maatalouden, luomutuotannon ja jatkojalostuksen kehittäminen.	Vuotuiset vierailut lähialueiden maataloilla./KK
	Toteutuu Pikesin hanketyön kautta Mittari: mukana olevien tilojen/yritysten määrä/HA
Karjalaisen kulttuurin edistäminen.	7. luokan vuotuinen retki Murtovaaran talomuseolle./KK

OMATOIMISET ASUKKAAT JA ELÄVÄ YHTEISÖLLISYYS

Stategian tavoite	Toimenpide
Kumppanuuksien ja yhteistyön vahvistaminen järjestöjen, yritysten ja seurakuntien kanssa.	Vierailut Riveria-Nurmes-Valtimo toimipisteissä Mittari: vierailujen lukumäärä/KK
	Ostopalvelusopimusten (kulttuuri, lasten kulttuuri, liikunta, nuoriso) sisällön tarkastelu ja kehittäminen sopimuskumppaneiden kanssa Mittari: ostopalvelusopimusten raportit/VA
	Järjestöjen, yritysten ja seurakuntien kanssa tehtävä yhteistyö hankkeiden kautta. Mittari: yhteistyötapahtumien lukumäärä/HA
Liikunta-, musiikki- ja muiden harrastusmahdollisuuksien vaaliminen.	Koulun tarjoamat kerhot (8kpl) Mittari: kerhojen osallistumisaktiivisuus ja kerhopalaute/KK

	<p>Kansalais-, ja musiikkiopiston tarjonta Mittari: toteutuneet kurssit ja kurssien käyttöaste/KK</p>
	<p>Varhaiskasvatuksessa liikunta arkipäivään: luontoliikunta, seikkailuliikunta, pienten tilojen liikunta, Kieli-liikuntaryhmä/KK</p>
	<p>Lasten ja ikäihmisten liikunnallinen yhteistyö. Mittari: toteutuneet kurssit ja kurssien käyttöaste/KK</p>
	<p>Lähiliikuntapaikan rakentaminen Mittari: hankeselvitys ja konkreettinen liikuntapaikka/KK</p>
	<p>Liikuntapaikkojen kunnossapito Valtimotalon kunnossapito Viihtyisä koulukeskuksen ympäristö Mittari: asiakaspalaute/TEK</p>
<p>Kuntalaisten aktiivisuuden, omatoimisuuden ja vastuunoton lisääminen.</p>	<p>Varhaiskasvatuksessa minä, valtimolainen lapsi: tutustutaan Valtimeen lapsen näkökulmasta Mittari: tutustumistapahtumien määrä ja niihin osallistuneiden määrä/KK</p>
	<p>Omatoimikirjaston käytön juurruttaminen ja edistäminen Mittari: Omatoimikirjaston käyttäjämäärä/VA</p>
	<p>Yhteistyö järjestöjen ja yhteisöjen kanssa Mittari: yhteistyötapahtumien lukumäärä/HA</p>
<p>Erityisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja aktiivisuuden lisääminen.</p>	<p>Ravitsemus- ja hammashuoltoneuvontaa Siun Sotelta, Karelia ammattikorkeakoululta ja Riverialta Mittari: pidettyjen oppituntien määrä ja kouluterveyskysely/KK</p>
	<p>Kouluruoan menekki ja hävikin pienentäminen Mittari: opinnäytetyö/KK</p>
<p>Osallisuuden lisääminen yhteissuunnittelua ja osallistavaa budjetointia hyödyntäen.</p>	<p>Käyttäjäkysely kirjastoon hankittavasta aineistosta Mittari: käyttäjäkyselyn tulokset/VA</p>
	<p>Kuntalaisten kuulemistilaisuudet Mittari: tilaisuuksien lukumäärä/HA</p>
	<p>Kuntalaisaloitteiden aktivoiminen Mittari: aloitteiden lukumäärä/HA</p>

	Kuntalaiskyselyiden järjestäminen Mittari: kyselyiden lukumäärä ja niihin osallistuneiden lukumäärä/HA
Suunnitelmallinen ja monikanavainen (ml. some) viestintä kuntalaisten tiedonsaannin turvaajana.	Kysely kunnan markkinoinnista ja viestinnästä. Toistetaan syksyllä 2019 Mittari: kyselyn tulosten muutos/HA

TOIMINNAN EDELLYTYKSET KUNTOON	
Stategian tavoite	Toimenpide
Pidämme huolta henkilöstön tiedonsaannista, osaamisesta ja työn imusta sekä edistämme yhteen hiileen puhaltamista .	Varhaiskasvatuksessa lain vaatima minimi henkilöstömäärästä täyttyy Mittari: henkilöstömäärä/KK
	Työyhteisön yhteinen toiminta: jumppa, illanvietot, työnohjaus tarjolla/KK
	Henkilökunnan kuukausipalaveri käyttöön Mittari: pidetyt palaverit/VA
	Henkilökunnan koulutustarpeiden selvittäminen Mittari: koulutussuunnitelman laatiminen/VA
	Tyky-jumppa, työnohjaus on tarjolla kunnan työntekijöille Mittari: sairauspoissaolot/HA
	Työhyvinvointikysely henkilöstölle Mittari:kyselyn tulokset/HA
	Kannustava työyhteisö Mittari:Työvoiman vaihtuvuus/HA
	Luodaan kehityskeskusteluohje Mittari:Kehityskeskustelut käyty 100 %/HA
	Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen, sekä työkyvyn ylläpito Mittari: kehityskeskustelut/TEK
Kirkastamme omistajapolitiikan tavoitteet sekä varmistamme omistajaohjauksen toimivuuden.	Kiinteistöosaakeyhtiöiden fuusio ja asuntojen kuntoarviot kuntaliitosselvityksen jälkeen Mittari: fuusion toteutuminen/HA

	Kaukolämpöyhtiön perustaminen Yhteisen vesiyhtiön perustaminen Nurmeksens kanssa/TEK Kiinteistöosakeyhtiöiden fuusio Mittari : Perustettujen yhtiöiden lukumäärä/TEK
Valokuituverkon tehokkaampi hyödyntäminen.	Sähköisen asioinnin kehittäminen Mittari: Sähköisen asiakirjahallinnon prosessi etenee kuntaliitosselvityksen jälkeen/HA
Tasapainossa olevalla taloudella voimavaroja hanketyöhön ja kehittämiseen.	Mittari: talouden tunnusluvut ovat maakunnan keskitasolla/HA
Kunnan omistuksessa ovat vain ydintoimintojen kannalta tärkeät kiinteistöt.	Riskikartoitusta tarkennetaan ja seurataan Mittari: 2018 riskikartoituksen merkittävimmät riskit poistuu, riskikartoitukset tehty myös taloyhtiöissä/HA
	Vajaakäytöllä olevien kiinteistöjen myynti Mittari: tyhjien, vajaakäytöllä olevien lämmitettävien kiinteistöjen määrä/TEK

5. Investoinnit

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitelmavuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Investointiosan määrärahat sitovat kunnanhallitusta hanketasolla.

Vuoden 2019 budjetoidut investointimenot ovat noin 665 tuhatta euroa. Vuosina 2020 ja 2021 investointien määrä on n. 2,1 ja 2,8 miljoonaa euroa. Valtimon kunta ei ole yhtiöittänyt kaukolämpötoimintaansa ja sen vuoksi investointi pidetään toistaiseksi mukana peruskunnan investointiohjelmassa. Hakelämpölaitoksen rakentamisen kustannusarvio on 3,5 miljoonaa euroa, josta hankkeelle on budjetoitu avustusta 500.000 euroa.

Kaukolämmön järjestämistapoja on useita ja valinta niistä tehdään kuntaliitosselvityksen valmistuttua. Joka tapauksessa kaukolämmön tuottamisen on lainsäädännön vuoksi oltava yhtiömuotoista toimintaa. Investoinnin toteuttaminen ratkaistaan kuntaliitosneuvotteluiden lopputuloksen jälkeen.

Investointirahaa varataan kirjastohankkeeseen.

INVESTOINTIESITYS 2019 - 2021

VALTIMON KUNTA					
Investointiesitys 2019 - 2021 (1000 €)	2019	2020	2021	Tulot	Perustelu
Rakennukset					
Kuntalaisten Talo	30	80			kunnossapitotyöt
Kirjastohanke	200	400			Kirjastohanke
Kiinteistöautomaation uusiminen	50				Koulukeskuksen automaatio
Valtimo-talon valaistus	50				Valaistus muutetaan Led-valoille
Paloaseman saneeraus			20		Saneerauksen suunnittelu
Kadut ja yleiset alueet					
MÄKELÄ II (Eilan-, Pelkolan-, Vilhon- ja Tapanintien sekä Pentinkujan pk)	10				Kadun päällyskerroksen lisäys
Kankaalantien peruskorjaus		145			Kadun peruskorjaus
B -talon tilalle lähiliikuntapaikka	45			10	Rakentamisen loppuunsaattaminen
Vesihuoltolaitos					
Juposärkantie vesihuollon saneeraus ja Pirolan jätevesipumppaamon saneeraus	240				Vesi- ja viemärilinjan saneeraus, sekä pumppaamon uusiminen
Kankaalantien vesihuollon saneeraus		170			Tien ja vesilinjojen saneeraus
Vesihuoltoverkon saneeraukset			200		Saneerausohjelman mukaiset kohteet
Nuolikosken vedenottamon saneeraus		200			Katon saneeraus + automatiikka
Hakelämpölaitos					
Hakelämpölaitoksen rakentaminen, Yhtiö rakentaa?		1 000	2 500	500	Nykyinen laitos tulee elinkaarensa päähän. Suunnittelu + rakentaminen + mahd avustus
Arinoiden uusiminen	15				
Muut					
Uimalan ja laitureiden saneeraus	35	35			
Varikko lämmitysjärjestelmän uusiminen			55		Öljykattilan korvaus pelletille + putkitus
Varikon ulkovaraston katon saneeraus		60			Vanha mineriittikate uusitaan
Yhteensä	675	2 090	2 775	510	

6.RAHOITUSOSA 2019 – 2021

	TP 2017	TA+MUUT. 2018	TOT 10/2018	LTK 2019	Ero%	KJ 2019	Ero%	SV1 2020	SV2 2021
VEROTULOT	6 717 512	6 540 000	5 978 539	6 611 000	1,1	6 555 000	0,2	7 001 000	7 001 000
5000 Kunnan tulovero	5 275 686	5 120 000	4 875 415	5 335 000	4,2	5 274 000	3,0	5 720 000	5 720 000
5100 Kiinteistövero	390 404	400 000	377 092	388 000	-3,0	388 000	-3,0	388 000	388 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	1 051 422	1 020 000	726 033	888 000	-12,9	893 000	-12,5	893 000	893 000
VALTIONOSUJDET	10 159 860	9 594 000	8 004 267	9 347 370	-2,6	9 347 370	-2,6	10 100 000	10 100 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT									
KORKOTUOTOT	417	0	0	0		0		0	0
6000 Korkotuotot antolain. ulkopuol	417	0	0	0		0		0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	231 731	224 392	154 720	224 393	0,0	224 393	0,0	224 393	224 393
6100 Osinkotuotot ja osuuspääomien	151 396	151 000	152 875	151 000	0,0	151 000	0,0	151 000	151 000
6114 Korvaus peruspääom	73 392	73 392	0	73 393	0,0	73 393	0,0	73 393	73 393
6120 Verotilitysten korot ja korotu	264	0	12	0		0		0	0
6130 Viivästyskorot	2 698	0	1 320	0		0		0	0
6170 Muut rahoitustuotot	3 980	0	513	0		0		0	0
KORKOKULUT	-56 863	-65 000	-36 150	-65 000	0,0	-65 000	0,0	-65 000	-65 000
6210 Korkokulut lain. ulkopuolisilt	-56 863	-65 000	-36 150	-65 000	0,0	-65 000	0,0	-65 000	-65 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-84 506	-73 392	-2 133	-73 393	0,0	-73 393	0,0	-73 393	-73 393
6303 Muun taseyksikön korvaus perus	-73 392	-73 392	0	-73 393	0,0	-73 393	0,0	-73 393	-73 393
6310 Verotilitysten korot	-24	0	-2 055	0		0		0	0
6320 Viivästyskorot ja korotukset	-193	0	-78	0		0		0	0
6332 Takaustappiot, luottotap antol	-6 403	0	0	0		0		0	0
6380 Muut rahoituskulut	-4 493	0	0	0		0		0	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	90 779	86 000	116 437	86 000	0,0	86 000	0,0	86 000	86 000

7.SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMAT 2019-2021

	TP 2017	TA+MUUT. TOT 2018	LTK 2019	Ero%	KJ 2019	Ero%	KH 2019	Ero%	SV1 2020	SV2 2021	
TOIMINTATUOTOT											
MYYNITTUOTOT	4 530 047	4 512 033	3 619 838	4 413 230	-2,2	4 460 230	-1,1	4 460 230	-1,1	4 460 230	4 460 230
MAKSUTUOTOT	518 651	511 850	488 306	466 394	-8,9	466 394	-8,9	466 394	-8,9	466 394	466 394
TUET JA AVUSTUKSET	152 904	157 106	140 245	198 664	26,5	198 664	26,5	198 664	26,5	189 864	194 264
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 733 787	1 788 532	1 414 037	1 558 908	-12,8	1 558 908	-12,8	1 558 908	-12,8	1 558 908	1 558 908
TOIMINTATUOTOT	6 935 388	6 969 521	5 662 427	6 637 196	-4,8	6 684 196	-4,1	6 684 196	-4,1	6 675 396	6 679 796
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN											
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21 739	0	8 630	0	0	0	0	0	0	0	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	21 739	0	8 630	0	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT											
HENKILÖSTÖKULUT	-6 059 684	-6 427 352	-5 196 591	-6 267 809	-2,5	-6 267 600	-2,5	-6 267 600	-2,5	-6 259 175	-6 263 387
PALKAT JA PALKKIOT	-4 641 433	-4 805 851	-4 075 377	-4 841 487	0,7	-4 841 287	0,7	-4 841 287	0,7	-4 833 287	-4 837 287
HENKILÖSIVUKULUT	-1 418 250	-1 621 501	-1 121 214	-1 426 322	-12,0	-1 426 313	-12,0	-1 426 313	-12,0	-1 425 888	-1 426 100
ELÄKEKULUT	-1 179 156	-1 343 313	-966 059	-1 215 500	-9,5	-1 215 498	-9,5	-1 215 498	-9,5	-1 215 417	-1 215 457
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-239 094	-278 188	-155 156	-210 822	-24,2	-210 815	-24,2	-210 815	-24,2	-210 471	-210 643
PALVELUJEN OSTOT	-13 230 601	-13 052 206	-10 662 134	-13 663 553	4,7	-13 656 953	4,6	-13 656 953	4,6	-13 937 000	-14 215 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 108 485	-1 152 004	-837 301	-1 126 072	-2,3	-1 097 072	-4,8	-1 097 072	-4,8	-1 097 072	-1 097 072
AVUSTUKSET	-326 475	-320 700	-232 412	-297 700	-7,2	-297 700	-7,2	-330 700	3,1	-297 700	-297 700
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 396 929	-1 418 237	-1 104 920	-1 306 876	-7,9	-1 306 876	-7,9	-1 306 876	-7,9	-1 306 876	-1 306 876
TOIMINTAKULUT	-22 122 175	-22 370 499	-18 033 357	-22 662 010	1,3	-22 626 201	1,1	-22 659 201	1,3	-22 897 823	-23 180 035
TOIMINTAKATE	-15 165 048	-15 400 978	-12 362 301	-16 024 814	4,1	-15 942 005	3,5	-15 975 005	3,7	-16 222 427	-16 500 239
VEROTULOT											
VEROTULOT	6 717 512	6 540 000	5 978 539	6 611 000	1,1	6 555 000	0,2	6 555 000	0,2	7 001 000	7 001 000
VALTIONOSUUEDET	10 159 860	9 594 000	8 004 267	9 347 370	-2,6	9 347 370	-2,6	9 347 370	-2,6	9 600 000	9 800 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT											
KORKOTUOTOT	417	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	231 731	224 392	154 720	224 393	0,0	224 393	0,0	224 393	0,0	224 393	224 393
KORKOKULUT	-56 863	-65 000	-36 150	-65 000	0,0	-65 000	0,0	-65 000	0,0	-65 000	-65 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-84 506	-73 392	-2 133	-73 393	0,0	-73 393	0,0	-73 393	0,0	-73 393	-73 393
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	90 779	86 000	116 437	86 000	0,0	86 000	0,0	86 000	0,0	86 000	86 000
VUOSIKATE	1 803 103	819 022	1 736 942	19 556	-97,6	46 365	-94,3	13 365	-98,4	464 573	386 761
POISTOT JA ARVONALEMENTUMISET											
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 326 877	-1 020 537	-963 127	-1 116 887	9,4	-1 148 948	12,6	-1 148 948	12,6	-1 008 520	-1 009 196
ARVONALEMENTUMISET	-169 429	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
POISTOT JA ARVONALEMENTUMISET	-1 496 306	-1 020 537	-963 127	-1 116 887	9,4	-1 148 948	12,6	-1 148 948	12,6	-1 008 520	-1 009 196
SATUNNAISET ERÄT											
SATUNNAISET TUOTOT	126 201	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SATUNNAISET ERÄT	126 201	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	432 998	-201 515	773 816	-1 097 331	444,5	-1 102 583	447,1	-1 135 583	463,5	-543 947	-622 435
POISTOERON MUUTOS	40 769	38 000	30 528	37 474	-1,4	37 474	-1,4	37 474	-1,4	36 177	35 061
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	473 768	-163 515	804 344	-1 059 857	548,2	-1 065 109	551,4	-1 098 109	571,6	-507 770	-587 374

8.VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA 2019 -2021

VESILAITOS	TP 2017	TA+MUUT. 2018	TOT 9/2018	LTK 2019	KJ 2019	SV1 2020	SV2 2021
TOIMINTATUOTOT							
MYYNNTITUOTOT	204 429	215 800	95 854	207 000	207 000	207 000	207 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	37 421	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	241 850	215 800	95 854	207 000	207 000	207 000	207 000
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-29 460	-26 541	-22 949	-28 654	-28 654	-28 654	-28 654
PALKAT JA PALKKIOT	-22 825	-20 315	-18 110	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000
HENKILÖSIVUKULUT	-6 634	-6 226	-4 839	-6 654	-6 654	-6 654	-6 654
ELÄKEKULUT	-5 756	-5 353	-4 259	-5 708	-5 708	-5 708	-5 708
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-879	-873	-580	-946	-946	-946	-946
PALVELUJEN OSTOT	-30 094	-22 800	-27 190	-24 000	-24 000	-24 000	-24 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-27 734	-26 500	-21 238	-26 600	-26 600	-26 600	-26 600
MUUT TOIMINTAKULUT	-465	-1 000	-229	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
TOIMINTAKULUT	-87 753	-76 841	-71 607	-80 254	-80 254	-80 254	-80 254
TOIMINTAKATE	154 097	138 959	24 248	126 746	126 746	126 746	126 746
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
MUUT RAHOITUSKULUT	-36 696	-36 696	0	-36 697	-36 697	-36 697	-36 697
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-36 696	-36 696	0	-36 697	-36 697	-36 697	-36 697
VUOSIKATE	117 401	102 263	24 248	90 049	90 049	90 049	90 049
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-105 431	-74 610	-68 609	-88 932	-88 932	-88 932	-88 932
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-105 431	-74 610	-68 609	-88 932	-88 932	-88 932	-88 932
TILIKAUDEN TULOS	11 970	27 653	-44 362	1 117	1 117	1 117	1 117
POISTOERON MUUTOS	6 555	0	4 413	5 309	5 309	5 309	5 309
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	18 525	27 653	-39 949	6 426	6 426	6 426	6 426

9.HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

(koko- ja osapäivätoimet, virat, sivuvirat ja työsopimussuhteiset toimet desimaalilukuina)

Nimike	Virkoja/ toimia olemassa	Virkoja/ toimia täytettynä 2019 alussa	Virkoja/ toimia täytettynä 2019 lopussa	Selite
Hallinto ja lomit				
kunnanjohtajan virka	1	1	1	
arkistonhoitaja	1	1	1	
toimistosihteeri	1	1	1	
työllisyyskoordinaattori	1	1	1	
hallintojohtajan virka	1	1	1	
lomituspäällikön virka	1	1	1	
lomasihteerin virka	0	0	0	
lomatoimienohjaaja	2	2	2	
maatalouslomittaja	61	61	61	
Yhteensä htv	69	69	69	

Kasvatus ja koulutus				
kasvatus- ja koulutusjohtaja	1	1	1	sis. Rehtorin ja 0,2 vapaa-aikapäällikön työt
koulusihteeri	1	0,55	0,55	
opinto-ohjaaja	1	1	1	
esiopettaja	1	0	0	
luokanopettaja	7	5	5	
lehtori	8	5	4	en, ru/sa/ai, ai/ru/ve/uo, ai/it, ts/ku
erityisopettaja	2	2	2	
erityisluokanopettaja	1	1	1	
päätoiminen tuntiohjaaja vak.	3	3	3	bi/ge/ke, li/tt, erlo

		38		
päätoiminen tuntiopettaja määr. aik.	5	5	3	esio, lo, mu, ko/hi, ma/fy
tuntiopettaja määräaikainen	1	1	2	tn, ts/ku
koulunkäynninohjaaja vak.	5	4,6	4,7	
koulunkäynninohjaaja määräaikainen		3,9	3,3	
varhaiskasvatuksen johtaja	1	0,8	0,8	tekee elton työt
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	0	0,2	0,2	
vastaava varhaiskasvatuksen opettaja	1	1	1	
varhaiskasvatuksen opettaja	1	1	1	
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	5	5	5	
perhepäivähoitaja	5	4,5	4,5	
Yhteensä htv	49	45,55	43,05	

Vapaa-aika				
vapaa-aikapäällikkö	1	0,2	0,2	
kirjastovirkailija	1,5	1,55	1,55	Muodostuu kolmen osa-aikaisen henkilön panoksesta
Yhteensä htv	2,5	1,75	1,75	

Tekniikka				
teknisen johtajan virka	1	1	1	
rakennustarkastajan virka (ostopalv.)	0	0	0	
toimistosihteri	2	2	2	
kuntatekniikan päällikkö	1	1	1	

		39		
siivous	5	5	5	
ruokahuoltopäällikkö	1	1	1	
ruokahuoltohenkilöstö	5	4,5	4,5	
kiinteistöhoito	2	1,3	1,3	Työ jakaantuu kiinteistöhoito+latukone/traktori
kiinteistöhoito/vesi- ja viemärlaitos	1	1	1	
kiinteistöhoito/ulkoalueet	1	1	1	
kiinteistöhoito/latukone + traktori	0	0,7	0,7	
kiinteistöhoito/oppisopimus	1	1	1	
Yhteensä htv	20	19,5	19,5	